

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEPHONE: (312) 535-9500

Vol. LXX

Kaina 15 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, GEGUŽE — MAY 5, 1976

Nr. 106

Komunistų grėsmė Burmoje didėja

Pernykštis pasigyrimas apie partizanų sunaikinimą buvo per ankstyvas

Rangoon, Burma. — Dar taip Kinijos ir Laosio pasieny. Kau- neseniai Burmos vyriausybė tvir- tino, kad komunistiniai partiza- nai išnaikinti ir kraštas grįžta į normalų gyvenimą, bet pasiro- dė, jog džiaugsmas per anks- tyvas. Pernai kovo mėnesį ka- riuomenė sunaikino partizanų vyr. būstinę Pegu kalnuose, centrinėje Burmoje. Tada žuvo 172 komunistų kovotojai, tarp jų ir du svarbiausi vadai. Po metų, balandžio mėnesį, parti- zanų dalinys, apie 1,500 vyrų, pasirodė kitą valstybės dalį,

tytinės su kariuomene truko pen- tino, kad komunistiniai partiza- nai išnaikinti ir kraštas grįžta į normalų gyvenimą, bet pasiro- dė, jog džiaugsmas per anks- tyvas. Pernai kovo mėnesį ka- riuomenė sunaikino partizanų vyr. būstinę Pegu kalnuose, centrinėje Burmoje. Tada žuvo 172 komunistų kovotojai, tarp jų ir du svarbiausi vadai. Po metų, balandžio mėnesį, parti- zanų dalinys, apie 1,500 vyrų, pasirodė kitą valstybės dalį,

Po savaitės ir oficialioji vy- riausybės spauda neslėpė, jog partizanai daug geriau paruošti ir geriau ginkluoti negu per vi- sus praėjusius 25 metus. Didžiau- sią paramą jie gauna iš visų tri- jų Indokinio kraštų — Laosio, Kambodijos ir Vietnamo. At- sūsti partizanams ginklai daugiausia yra amerikiečių gamy- bos, patekę komunistams Viet- name.

Burma bandė rasti kalbą su naujais komunistiniais režimais. Pernai rugpjūčio mėnesį užsienio reikalų ministeris U Hla Phone vizitavo Vientiane, Lao- so sostinę, ir susitarė abiemis kraštams sudaryti mišrą komi- siją visiems neskelbiamams pa- šalinti. Kiek tokia komisija pri- sidėjo ar neprisidėjo prie geres- nių santykių, sunku pasakyti, bet Kengtung miestą sausio mė- nesį partizanai vėl puolė. Jie, sakoma, nieko bendro neturi su Indokinija, jų užnugaris esąs Kinijoje. Kengtung miestas yra žinomas kaip narkotikų preky- bos centras. Partizanai pasiva- dino "Baltosios vėliavos" ko- munistais. Dabar puolusieji ko- munistai su Baltąja vėliava nie- ko bendro neturi.

AP žiniomis, neišaiškinta parti- zanų grupė Karen provincijoje.

je praėjusią savaitę užpuolė lai- vą — keltą. Žuvo 45 žmonės, o 75 buvo sužeisti. Užpuolimas buvo Salween upėje, 80 mylių į rytus nuo Rangoono.

Vyriausybės kontroliuojama spauda ne apie visus užpuoli- mus rašo. Rašo tik apie tuos, kurių siūlai veda ne į Kiniją. Su Kinija bandoma palaikyti kuo geriausių santykius. Preziden- tas Ne Win lapkričio mėnesį bu- vo nuvykęs į Pekiną ir bandė perkalbėti kinus susilaikyti nuo partizanų siuntinėjimo ir jų ginklavimo. Argumentavo, kad Burma jokiomis aplinkybėmis neleidė ir neleis kitiems kraš- tams savo žemėje kurti bazių, nuosekli būtų, kad nuo savo slaptų bazių atsiskaitytų ir kinai. Nuo to vizito praėjo nemaža laiko, pasikeitė jau dukart prem- jera, bet pagerėjimų nematyti. Kinijos radijas iš Yuannan pro- vincijos tebetiesia savo propa- gandą prieš Burmą. Pekinas pranešė ir apie Burmos komu- nistų partijos politinio biuro naujus narius, gyvenančius Ki- nijoje.

Pietryčių Azijoje nei vienas kraštas nėra laisvas nuo komu- nistinių partizanų ir negali ra- miai tvarkytis. Apie jų ginkluo- tus užpuolimus pranešama dar Tajuje, Indonezijoje, Malezijoje. Tik Filipinuose partizaninis vei- kimas turi kitą atspalvį — mu- zulmonų judėjimas prieš krikš- čionis.

Zagreb, Kroatija. Sv. Morkaus bažnyčia. Ant jos stogo herbas labai panašus į Klaipėdos herbą

Simon vyksta į Čilę

Washingtonas. — Iždo sekre- torius William Simon šią savaitę išvyksta į Čilę ir Braziliją. Jis mano, kad jo kelionė padės paleisti tam tikrą skaičių politi- nių kalinį. Praėjusį mėnesį kai kurie kongresmenai lankė Čilę ir grįžė sakę, kad jie reikalaus sulaukyti ekonominę pagalbą tam kraštui, kol ten bus poli- tinių kalinų, kol karinė junta nesilaikys duotų pažadų: paleis- ti likusius suimtuosius.

Lietuva svetimoje spaujoje

Paryžiuje išėmęs lenkų kalba žurnalas "Kultura" 1976 Nr. 3/342, skyrė "Lietuviškoji kronika", įdėjo išsiai Tomo Venclovos laišką su trumpais redakcijos paaiškinimais. Taip pat atvirą lietuvių laišką, adre- suotą Vakarų intelektualams H. Boehl, G. Gross, L. Kola- kowski, E. Jonescu, A. Sinia- vskij, A. Solženicin ir A. Sacha- rov. Laiskė kalbama apie Min- daugo Tamonio nužudymą.

Milano laikraštis "Il Giornale Nuovo" kovo 28 laidoje įdėjo ilgą straipsnį antrašte "Pa- baltijo kraštų nacionalizmas". Autorius Sergio Federici.

Anglijos leidžiamas mėnesinis žurnalas "East-West Digest" kovo numeryje atspausdino Lie- tuvoje pogrindyje atgaivintos "Aušros" vedamąjį.

"ABN Correspondence" 1976 sausio — vasario numery vedamajame "Spiritual Superpower" autorius Jaroslav Stessko tarp kitko sako: "Jėgų žlugimo vaka- rų imperijos, tai kodėl Rusijos tautų ir žmonių kalėjimas turi egzistuoti?" Toliau: "Jeigu JAV palaiko santykius su mažyte Ghana, tai kodėl neturėtų turėti jų su nepriklausomąja Lietuva, Latvija, Gruzija, Latvija, Ku- ba. Kroatija ir Ukraina su 50 milijonų gyventojų?"

Taip pat yra straipsnis apie areštus Estijoje ir lietuvių lai- škas dėl Mindaugo Tamonio nu- žudymo.

Briuselyje flamų ir prancūzų kalbomis išėmęs trimėnesinis "Lettre du Foyer Oriental Chre- tien" 1976 kovo numeryje įdėjo Nijolės Sadūnaitės nuotrauką ir jos paskutinį žodį teisme. (E.)

Dmitri Ustinov, naujasis sovietų karo ministeris

MAISTAS PABRANGS TIK 3 AR 4 PROC.

Washingtonas. — Žemės ūkio sekretorius Earl Butz pranešau- ja, kad maisto kainos šiais me- tais pakils ne daugiau kaip 3 ar 4 procentus ir tuo atveju, jeigu Sovietų Sąjunga ir pirkty grūdų daugiau. Pernai kainos buvo pa- kilusios 8.5 proc., o užpėnai ir metais anksčiau po 14.5 proc.

Ekonoministai sako, kad pieno ir mėsos produktų kainos bus aukštesnės nei 3 ar 4 procentai, bet kris kainos grūdams. Žino-

ma, jeigu klimatinės sąlygos bus bent vidutinės, jei nebus di- delių sausrų arba liūčių.

Gali atpigtį kiaušiniai, dar- žovės, vaisiai, paukštiena, cuk- rus, riebalai. Atpigtų tada ir kėpykų gaminiai.

Kardinolo įspėjimas Neapolui

Roma. — Associated Press paskelbė Neapolio arkivyskupo, Kardinolo Corrado Ursi praėjusį sekmadienį pasakytą pamokslą žodžius ir jo įspėjimą apie gali- mą tam miestui nelaimę. Ka- tedroje laikomas šv. Januarioaus kraujas pirmą gegužės mėnesio šeštadienį nesuskystėjo, stebuk- las neįvyko. Šv. Janariusius nu- kankintas 305 metais. Nuo to laiko kasmet du kartus, rugse- jo 19, jo mirties dieną, ir pirmą gegužės šeštadienį altoriuje tam tikram inde laikomas krau- jas suskystėja. Stebuklas nepa- sikartojo 1527, ir tais metais buvo maras; 1835 taip atsitiko, ir tada kilo choleros epidemija; 1944 — tada įvyko kruvinos riaušės, sukilimas prieš vokie- čius. Todėl kardinolas ir kre- tūs į tikinčiuosius, prašydamas daugiau melstis. Jis pasmerkė neopaganizmą, įsikverbusį į žmonių gyvenimą, egoizmą, pa- mėgimą lengvo gyvenimo, žiau- rumus ir kitus nusikaltimus.

Eritrejiečiai paleido 2 amerikiečius

Khartun. — Du amerikiečiai, kuriuos Etiopijos partizanai bu- vo prieš metus pagrobę, buvo paleisti Sudano teritorijoje. Vie- nas amerikiečių dar tebėra ki- toj partizanų grupėje. Už jų pa- leidimą eritrejiečiai partizanai reikalavo varduot pinigų, bet A- merika atsisakė mokėti. Yra ga- lima, kad už juos kas nors su- mokėjo iš privačių šaltinių.

Washingtonas. — Gynybos sekretorius Donald Rumsfeld liepė peržiūrėti kariuomenės naujokų paruošimo programą. Yra nusiskundimų, kad ji kar- tais per žiauri. Neseniai buvo atsitikimas, kad pratybų metu vienas marinas žuvo. Dėl mari- no mirties trys seržantai ir ka- pitonas patraukti teismo atsak- komybėn.

Amerikos marinai ir jų patvarumo grūdinimas apmokymo metu

Dar apie bombas Gruzijoje

Maskva. — Apie bombų spro- gimus sovietų valdomoj Gruzij- joje plačiau rašo Elisabeth Pond "Monitor" laikraštis. Gruzijai Rusijoje daugiau linksmuojami ne vien už ekonominius skanda- lus, bet jų vardai jau minimi ir už bombas. Tbilisi pareigūnai užsienio korespondentams pa- tvirtino, jog balandžio 12 spro- go bomba prie ministerių tary- bos būstinės. Apie kitus pana- šius veiksmus rašė ir vietinė spauda. Minimi tokie atsitiki- mai: gaisrai arba sprogimai di- delėj vaikams skirtoj krautu- vėj, dviejose filmų studijose, o- peros rūmuose, žemės ūkio in- stitute, aerodrome, automobilių taisymo dirbtuvėje ir dar kituo- se valdiniuose pastatuose. Nu- kentėjo ir keli žmonės.

Tuos ir kitus reikšmingus buvo priverstas pripažinti ir Gruzijos centrinis komitetas, pasmerkda- mas ir reikalaujamas kaltinini- kus visu griežtumu bausti.

Kissingeris lanko medžioklinį rezervatą

Keekorok, Kenija. — Sekre- torius Kissingeris, aplankęs še- šias Afrikos šalis, grįžo į Keni- ją ir dalyvauja Jungtinių Tautų konferencijoje prekybai ir ekono- mianiam atkurtimui paskatinti. Pirmadienį jis turėjo vieną die- ną poilsio ir aplankė vakarinę Kenijos esantį medžioklinį re- zervatą. Jis buvo gerai saugo- jamas, ir kelios dienos prieš tai rezervatas buvo visiems kitiems uždarytas. Su Kissingeriu dar buvo senatoriai Jacob Javits ir Abraham Ribicoff.

Rumsfeldo įspėjimas Italijai

Washingtonas. — Gynybos sekretorius Donald Rumsfeld į- spėjo italus, kad jei jie po naujų rinkimų įsileis į vyriausybę ir komunistus, NATO bus priversta susilaikyti nuo kai kurių ka- rinų paslapčių dalinimosi. Rin- kimai Italijoje bus birželio 20-21.

Plymouth, Britanija. — Iš Plymouth uosto į Ameriką iš- plaukė didokas skaičius burių laivų. Pakelėj jie pasuks ir su- stos Kanarų salose, paskui Ber- mudoj, Newport, R. I., ir liepos 4 įplauks į New Yorką. Keli- nę pradėjo 39 laivai, o į paba- gą, įsijungus kitiems, jų susi- darys 83, žinoma, jeigu nieko jiems pakelėj neatsitiks. Tai bus reto gražumo paradas Amerikai, švenčiančiai 200 metų sukaktį. Su jais yra ir sovietų laivų.

New Delhi. — Indijos prem- jerė Indira Gandhi birželio 8 lankysis Maskvoje, skelbia ofi- cialūs šaltiniai.

Jeruzalė. — Sprogusi bomba mieste vėl sužeidė 38 asmenis.

KALENDORIUS

Gegužės 5: Maksimas, Kres- cencija, Traidenis, Neris.

Gegužės 6: Evodijus, Bene- dikta, Rokantas, Arga.

Saulė teka 5:44, leidžias 7:52.

ORAS

Daugiausia apsiniaukę, šil- čiau, 30 proc. galimybė lietus su perkūnija, apie 70 laipnių.

Be Vakarų rusai neišsiverčia

Maskva. — Sovietų Sąjunga tariasi dabar su Britanijos - A- merikos bendrovėmis dėl 250 milijonų dolerių vertės sutarties sudarymo pristatyti gręžimo "salų" įrengimus Kaspijos jū- ros gelmėms tyrinėti ir eksploa- tuoti. Šis konsorciumas yra su- darytas iš Britanijos BP ir Wimpley bei Amerikos Brown - Root ir Houston bankų ir žmo- nių, kurios imasi alikiti techni- kai sunkiai įveikiamus darbus.

New Yorko kongresmanas Sa- muel Stratton (dem.) bal. 14 pasakė kalbą Atstovų rūmuose, reikšdamas pasipiktinimą prie- vartine okupacija ir pabrėžda- mas, kad kolonializmas bus pri- verstas išnykti ir Lietuvoje. Iš- kėlė tragišką faktą, kad lai- sės užtikrinimai He'sinky yra Sovietų Sąjungos samoningai ignoruojami ir laužomi; jis pa- sidžiaugė, kad Helsinkis nepa- keitė Amerikos politikos nepri- pažinti Lietuvos ir kitų paverg- tų Pabaltijo kraštų įjungimo į Sovietų Sąjungą.

Beirutas. — Sirijos laikraštis "Al-Baath" apkaltino Ameri- ką, jos igaliojini Libano reika- lams Dean Brown "destrukty- vizmą" ir kurstymu Libano kai- riųjų, siekiant Libano padalini- mo.

Per dvi paskutiniąsias paras Libane užmuštų buvo mažiausia 200.

Sumažės nemokamo maisto gavėjų

Washingtonas. — Dar šią sa- vaitę bus paskelbtos naujos in- strukcijos apie nemokamo mai- sto kortelių išdavimą, ir 28 proc. tų, kurie kortelės gaudavo, da- ugiau negaus. Bus nutrauktas produktų dalinimas tiems, kurie uždirba nuo 6 iki 9 tūkstančių per metus pagal jų šeimų didu- mą. Priešingai, mažai uždirban- tiems ir senesniems kortelės bus padidintos.

Kairas. — Egiptas sumokės apie 10 mil. dolerių amerikie- čiams, kurių turtas buvo nacio- nalizuotas arba atimtas. Mokėti bus iš ko, nes Egiptas iš Ame- rikos gaus pagalbos dar 750 mil. dolerių, neskaitant maisto, gau- to už 250 mil. dolerių.

Rotterdam, Olandija. — Susi- dūrus dvim traukiniam, žuvo mažiausiai 20 žmonių, tarp jų ir nemaža vaikų.

Pekinas. — Britanijos užsie- nio reikalų ministris Anthony Crosland atvyko į Pekiną. Vizit- tas tęsis šešias dienas.

Hong Kong. — Lin Ju - tang, vienas žymiausių Kinijos moks- lininkų, mirė Hong Konge, su- laukęs 82 metų amžiaus. Jis stu- dijojo Harvardo ir Leipzigo u- niversitetuose, plačiai išgarsėjo kaip filologas, paruošęs 1720 puslapių kinų - anglų kalbų žo- dyną.

SKAUTYBĖS Kelias

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ KŪRAMOVĖ
Redaguoja sktn. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, Illinois, 60629
Telefonas 476-7089

ISKILMINGA ŠV. JURGIO SUEIGA

Iskilminga bandra metinė visu Chicago skautų-čių sueiga įvyko balandžio 25 d. Erdvioje Madam Currie mokyklos sporto salėje. Sueigos pravedimui vadovavo ps. R. Strikas ir s. G. Placas. Garsinė sistema tvarkė fil. ps. V. Germanas. Invokacijai vadovavo s. kun. A. Kezys, S. J. Parade dalyvavo "Aušros Vartų", "Kernavės", "Nerijos", "Lituanicos" tūntai ir akademikai. Žaidimams vadovavo žinoma tautinių šokių mokytoja s. A. Martienė.

Nors oras tą dieną buvo labai nepalankus, neatrodė kad jis būtų pakenkęs skautiškam pareigumui — tūntų gretos neatrodė praradėjusios, o ir svečių susirinko nemažai.

Sueiga, kaip paprastai, buvo dviejų dalių — iskilmingosios ir žaidimų. Pirmoje dalyje — paradas, vėliavų įnešimai, invokacija, įsakymai, apdovanojimai, žodžiai, sveikinimai. Antroji — linksmi rateliai.

Siemetinė sueiga buvo pernešygi išsta. Parado iskilmingumą mažino neįprastų maršų muzika ir blogai sutvarkyta garsinė sistema. Per mažai laiko liko žaidimams ir dauguma mažųjų buvo labai nusivylę, negalėdami išgyventi lauktojo džiaugsmo.

Šių metų sueiga buvo išskirtina tuo, kad joje dalyvavo visi aukščiausieji Sąjungos vadovai: LSS Tarybos pirm. v. s. L. L. Mikulienė, LS Brolių vyr. skautininkas s. Sigitas Miknaitis, LS Sėserijos vyr. skautininkė v. s.

Irena Keralienė, ASS pirmininkas v. s. fil. Vytenis Statkus ir Lietuvos Skautų įkūrėjas — pirmūnas v. s. Petras Jurgėla. Visi vadovai Chicago skautiškai pažįstami, nes matyti įvairiomis progomis. Skautininkas Jurgėla Chicago skautų tarpe pirmą kartą — savo apsilankymu paliko neįsildomą įspūdį jauniems, kurie apie pirmūną žinojo tik iš mūsų skautijos istorijos. Ypač jo apsilankymo neužmirš tie keli "Lituanicos" tūnto skautai, kuriems po žodžio v. s. P. Jurgėla užrašo kaklaraščius. Jiems ši Šv. Jurgio sueiga tiko neužmirštama.

TORONTO SKAUTININKŲ GERASIS DARBELIS

Torontietė skautininkė Birutė Abramaitienė nuolat sielojasi lietuviškos skautiškios spaudos reikalais. Ypatingo jos rūpesčio išdavomės — 300 dolerių čekiu, džiaugiasi "Skautų Aidas". O, kad šį čekį galėtų pasiųsti sesei Birutei Abramaitienei, teko gerokai padirbėti. Dar gerokai prieš Kaziuko mugę pasitelkusi darbščiasias seses V. Kalendrienę, O. Indrišenę ir M. Stacionienę, daug valandų praleidę plastmasės gamindama prisegamas širdies, kurias kovo 9 d. Toronte vykusioje Kaziuko mugėje segė lankytojos rinkdamos aukas "Skautų Adui". Tai dėmesio ir įvertinimo vertas siekis gerasis darbelis, parodą, kad ir mažas pasiryžėlių būrelis gali atlikti didelius darbus.

Pirmosios jūrų jaunės "Nerijos" tunte, po žodžio. Iš k. Alvydė Eitutytė, Renata Aleksūnaitė, "Juodkrantės" laivo vadė v. v. Aldona Veselkienė, Audronė ir Jūratė Avizienytės.

LITUANICOS TUNTO NARIŲ ŽINIAI

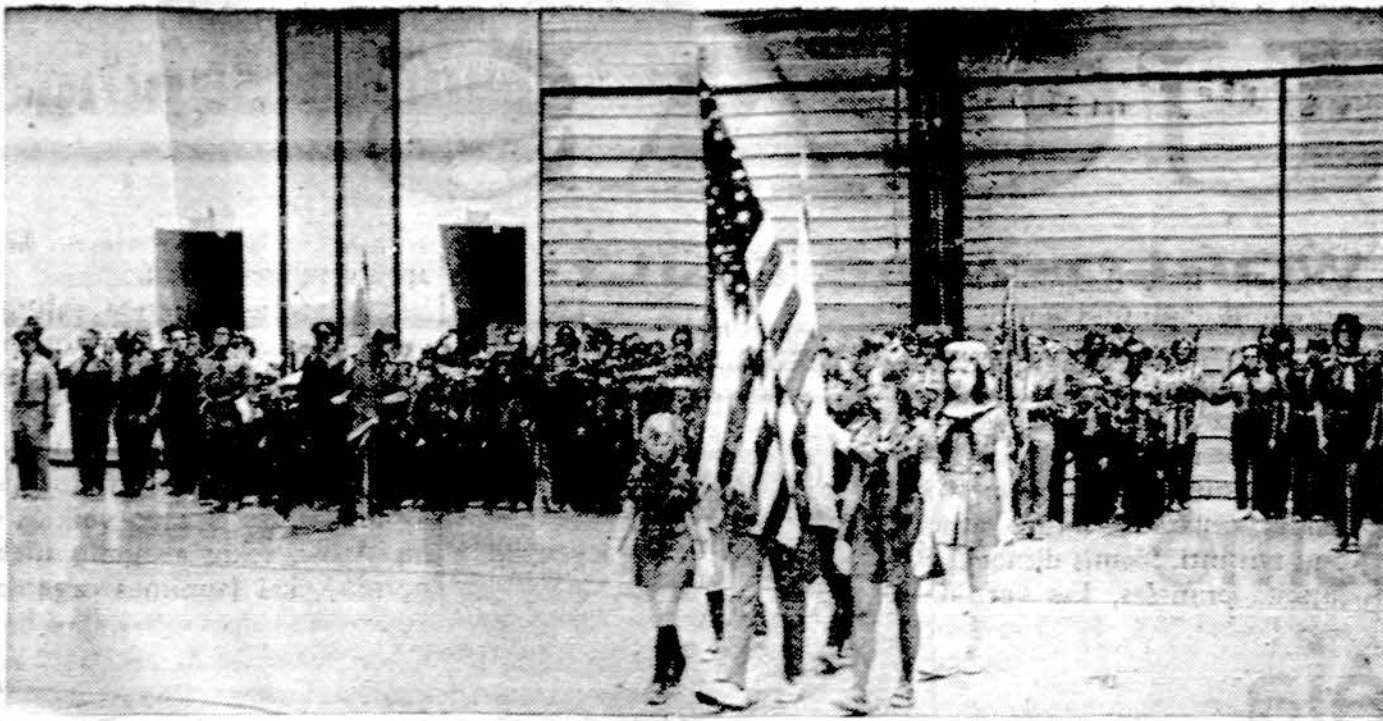
Gegužės 9 d., sekmadienį, sueigų nebus. Gegužės 16 d. įvyksta tūnto sporto sueiga Marquette Parke, 6700 N. Kedzie Ave. Lengvosios atletikos aikštėje (track). Visiems dalyvavimas būtinas. Renkamės 9:30. Draugininkai tvarko savo draugoves. Esant blogam orui, vyksta normalios sueigos Jaunimo Centre. Gegužės 23 d. — sueigos Jaunimo Centre. Gegužės 30 — sueigų nebus (Kąpų puošimo diena). Birželio 6 d. paskutinės sueigos Jaunimo Centre. Draugininkai, kurie yra užplanavę iškylas, praneša ir pristato planą tūnto adjutantui.

Sporto sueigos gegužės 16 d. vyks tokia tvarka: sueiga prasideda 9:30 v. r. Marquette Parko lengvosios atletikos aikštėje (track), 6700 S. Kedzie Ave. I sueiga atvyksta visi tūnto vilkiukai, bebrai ir skautai (žemės, jūros ir oro). Visi dėvi Lituanicos tūnto darbo uniformą (trumpos kelnės, sportiniai batai, skautiški "T-shirt" ir švarkėlių su ženkleliu). Sueigoje į-

vyks lengvosios atletikos varžybos. Visi broliai yra raginami dalyvauti. Amžių grupės 7-8 "A", 9-10 "B", 11-13 "C", 14-16 "D".

Programa prasideda 9 val. ryto registracija. Kiti sporto sueigos punktai: atidarymas, 50 jardų bėgimas A ir B klasės, 100 jardų bėgimas C ir D klasės. Esant blogam orui, vyksta normalios sueigos Jaunimo Centre. Gegužės 23 d. — sueigos Jaunimo Centre. Gegužės 30 — sueigų nebus (Kąpų puošimo diena). Birželio 6 d. paskutinės sueigos Jaunimo Centre. Draugininkai, kurie yra užplanavę iškylas, praneša ir pristato planą tūnto adjutantui.

Sporto sueigos gegužės 16 d. vyks tokia tvarka: sueiga prasideda 9:30 v. r. Marquette Parko lengvosios atletikos aikštėje (track), 6700 S. Kedzie Ave. I sueiga atvyksta visi tūnto vilkiukai, bebrai ir skautai (žemės, jūros ir oro). Visi dėvi Lituanicos tūnto darbo uniformą (trumpos kelnės, sportiniai batai, skautiški "T-shirt" ir švarkėlių su ženkleliu). Sueigoje į-

Įnešamos vėliavos Chicago skautų-čių Šv. Jurgio sueigos metu

Nuotr. J. Tamulaciū

ŠUOLJŲ METIMĄ ARBA 1 BĖGIMĄ IR 2 ŠUOLIAI METIMAI

Skautai registruojasi pas D. Ramanauską, telef. 434-8428. Vilkiukai ir bebrai — pas J. Liubinską, telef. 735-3397.

LITUANICOS TUNTO VADOVYBĖ

ATLANTO RAJONO SPORTO ŠVENTĖ

Šių metų Atlanto rajono skautų-čių sporto šventė įvyks birželio 26-27 dienomis Maitonio Parke, Sremsbury, Mass.

Nors šventės oficialus atidarymas 10 val., sesių tinklinio rungtynės, reikalui esant, prasidės 9 val. ryto. Komanda, kuri vėluos daugiau kaip dvi minutes į aikštę, bus diskvalifikuota.

Sporto šventės atidaryme ir uždaryme sesės dalyvauja tvarkingose sportinėse uniformose. Pilnas mokestis yra 12 dol. sportininkai, kuri įskaitoma registracijos mokestis, kuris yra 2 dol., ir privalomas atsiųsti kartu su registracijos lapais.

Registracijos baigiasi birželio 7 d. Registracijos laikai, gauti po šios dienos, bus gražinami neatidaryti ir komandos negalės dalyvauti varžybose. Būti labai gaila, kad dėl vadovų neapžiūrėjimo sesės negalėtų dalyvauti šventėje. Registracijos lapai su 2 dol. mokėsiu nuo kiekvienos sportininkės siunčiami Irenai Jankauskienei, 105-20 107th Ave., Ozone Park, N. Y. 11417.

Šiuo metu sporto varžybų šakos: tinklinis, stalo tenisas, lengvoji atletika (šokimas į tolį, 50 ir 100 m bėgimas, estafetė). Lauko tenisas (jei gausime aikštes).

Leng. atletikos atskirų šakų varžybos įvyks, jei dalyvau bent trys vietovės. Leng. atliktas vienas asmuo gali dalyvauti trijose šakose. Minėtose sporto šakose dalyvaujančios skautės sportininkės skirstomos į tris grupes: jaunutės (11-14 metų), jaunės (15-17 metų), senjorės (nuo 18 metų).

Jei vietovė turi sunkumų sudaryti komandą, į ją gali įeiti dvi žaidikės iš kitos amžiaus grupės. Viena vietovė negali turėti dviejų komandų toje pačioje amžiaus grupėje. Rungtynių eiga bus sprendžiama burtų keliu ir vietovės bus informuotos, jei joms reikės pratėti žaisti 9 val. ryto.

Paukštyčių lengvoji atletika įvyks sekmadienį, birželio 27 d. Jų registruoti nereikia.

Stalo tenisas bus vykdomas tik individualiai. Iš vietovės gali dalyvauti 3 žaidėjai kiekvienoje klasėje.

Cia pateikti tik pagrindiniai sporto šventės punktai ir datos. Jei yra klausimų, prašau rašyti ar skambinti vakarais 212-641-4906, ir aš atsisiųsi visas pilnas žaidimų taisykles.

Linkiu visoms sesėms sportininkėms daug laimės ir sėkmės šioje sporto šventėje.

s. Irena Jankauskienė, Rajono sporto vadovė

ŽODŽIAI "NERIJOS" TUNTE

Vėjuotą kovo 19 d. vakarą "Juodkrantės" laivo sesės visais keliais skubėjo į Lemontą. Rinkosi tūntininkės j. s. A. Jovarauskienės namuose, iš kur, vadovų ir tėvelių lydimos, vyko prie ežerėlio netoliese esančioje miško saugonėje. Kai pasiekėme ežerėlį buvo jau visai sutemę ir pirmosios žvaigždutės įsijebė aukštame dangaus skliaute.

Greit susitvarkiusios pasiruošėme jūrų skautų žodžiui, kurį davė sesės Audra Dirkytė ir J. J. Jonušaitė. Papuošusios rausvąsias jūrų skautes ežerėlio vandenyje suvilgytais kaklaraščiais ir palinkėjusios joms džiaugsmingo ir prasmingo skautavimo, visos skubėjome sutartoniškai, kur mūsų laukė jūrų jaunųjų žodžiui pasiruošusios keturios sesutės. Šis žodis buvo istorinis, nes pirmas toks "Nerijos" tūnto gyvenime, pagal praeitais metais naujai priimtas jūrų jaunųjų programas.

Ryžtingai išarusios žodžio žodžius, pirmosios Nerijos tūntų jūrų jaunės — Alvydė Eitutytė, Renata Aleksūnaitė, Jūratė ir Audronė Avizienytės būdavo smarkaus pavasario vėjo plevenuojama vėliavą ir buvo papuoštos rugiagėlių spalvos kaklaraščiais.

Abu žodžius pravedė tūnto adjutantė ps. Milda Kupčikienė. Kaklaraščius užrašo tūntininkė j. s. A. Jovarauskienė. Tėvynės ilgesio mazgą užmezgė "Juodkrantės" laivo vadė g. v. v. A. Veselkienė, o Gerojo Darbelio mazgą — sesių tėveliai.

Pasveikinusios visas žodį davusias, susirinkusias ežerėlio pakrantėje padainavome ir pasidžiaugėme gražiu pavasario vakaru atviros gamtos. Tūntininkės pakviestos, vyko į jos namus, kur buvome maloniai pavaišintos. Pabėdruvusios valandėlė skubėjome į namus, nes jau darėsi vėlu, o dar ne visos buvome baigusios lituanistinių mokyklų užduotas pamokas.

PRANESIMAS SKAUTAMS VYCIAMS

Chicago skautų vyčių draugovės sueiga įvyks ketvirtadienį, gegužės 13 d., 7:30 val. vak. Jaunimo Centre. Sueigoje bus renkamas naujas sk. vyčių draugovės vad. Visų narių dalyvavimas būtinas. Draugininkas

NERIJOS TUNTO SKAUTŲ DEMESIUI

Nerijos jūrų skautų tūnto vadovybė praneša, kad ateinančių sekmadienį, gegužės 9 d., sueigų nebus. Visos sesės tą dieną praleidžia su savo mamytėmis, finkamai atžymėdamos Motinos dienos šventę savo šeimose. Sekanti reguliari visų laivų sueiga įvyks gegužės 16 d. Gi gegužės 23 d. visos sesės su savo mamytėmis atvyksta į Nerijos tūnto Motinos Dienos sueigą, kuri įvyks Jaunimo Centre žemutinėje salėje 9:30 val. ryto. Visas tūnto mamytės sveikinime ir linkim malonios ir laimingos Motinos Dienos.

KODEL ŽMONĖS VARTOJA NARKOTIKUS?

Sakoma, kad senovės filosofai, išminčiai ir pagarsėję gydytojai perteikė ateinančioms kartoms ir gėrį, ir blogį, kuriuos teikia narkotikų naudojimas. III a. iki mūsų eros Teotrasas aprašė betelį, gauramą iš palmės riešuto. Nors jis pats vartojo tą narkotiką, tačiau nepapasakojo, dėl ko kramtęs betelį.

Dar anksčiau tarlamasis "medicinos tėvas" Hipokratas iš Kosovo liaupsino opijaus ypatybes, laikydamas jį skausmo gydytoju, ir, kaip tvirtinama, i nuodus, nutraukusius šviesų Sokrato gyvenimą, be tam tikros ciklinių nuodų dozės, būvę įmaišyta opijaus, matyt, jo kancionis palengvinti. Sokrato mokinių Platonas demaskavo pavojingą įprotį, reikalaujdamas iš savo amžininkų vengti narkotikų. Biblijos legendose minimos nelaimės, iškusios musidėjusius nerastytiems saikungimo įstatymams. Tačiau niekas negalėjo sustabdyti narkotikų plitimo. Egipto faraonų rūmose vykdavo tikros orgijos, o Romos imperatoriai degustuodavo patikimų gydytojų pagamintus gerimus su narkotikais. Pasakojama, kad Avicena mirė, išgėręs stipraus narkotiko.

Išmnybių, sąmoningai ar nesaūmoningai mokėjusių duoklę narkomanijai, istorinis sąrašas labai ilgas. Senovės Romoje Kalgula, Klaudijus, Neronas aistringai mėgo girtauti ir vartoti narkotikus, vadinamuosius "rūmų medikamentus". Imperatorius Markus Aurelijus priprato prie opijaus per vaistus pagamintus jo gydytojo, žymiojo Galeno. Tai buvo malonaus skonio gerimas, pavadintas terijaku, i kurį įmaišydavo nemažą opijaus dozę.

Chemerų pasaulio ieškojimas pastarąjį šimtmetį nustūmė i pražūtingo ipročio bedugnę daug žymių literatų. Beprotiškas jų veržimasis į klaidinių, regėjimų viešpatystę, davė gausų įspūdių derlių: kai kurie iš jų buvo panaudoti, mokslininkai tiriant narkotinių medžiagų poveikį žmogui. Žymių narkomanų išpažintys tapo sukrečiančiais dokumentais, kaltinančiais narkomaniją net tada, kai jos tarnai mėgdavo apgaubti ją dievybės aureole.

Pavyzdžiui, Tomas de Kvinsi 19 a. viduryje įėjo i istoriją ne tik dėl septyniolikos tomų literatūrinės prozos bei publicistikos, pasirodžiusios romantizmo ir Viktorijos epochos sandūroje, bet ir dėl nepaprastų pergvenimų opiomaniijos bedugnėje. Ilga klajonių opiomaniijos džiunglėse kelią jis atkurią siauba sukeliančiuose savo būdingų dienoraščių puslapiuose.

tėmis atvyksta į Nerijos tūnto Motinos Dienos sueigą, kuri įvyks Jaunimo Centre žemutinėje salėje 9:30 val. ryto. Visas tūnto mamytės sveikinime ir linkim malonios ir laimingos Motinos Dienos.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4549 WEST 63RD ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-9500
Second Class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays. Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates: \$28.00 — Chicago and Cook County, Illinois
Elsewhere in U.S.A. \$26.00. Canada \$28.00. Foreign Countries — \$29.00.

Pasto laidas mažinant, pakviatimai ir gausios prekmės ratas nesitūnčiam. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada skaitytojas yra užsi mokėjęs.

"Draugas" prenumeratės mokėjimo iš anksto metams		1 mėn.	3 mėn.	6 mėn.	12 mėn.
Chicago, Cook, Ill.	\$28.00	\$15.00	\$10.00	\$4.00	\$4.00
Kanadoje	\$28.00	\$15.00	\$10.00	\$4.00	\$4.00
Kitur	\$29.00	\$15.00	\$10.00	\$4.00	\$4.00
Užsienyje	\$29.00	\$17.00	\$11.00	—	—
Savaitini	\$18.00	\$10.00	—	—	—

- Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 9:30 — 12:00.
- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nesuaukdotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Tel. PR 5-3229

DR. ANNA BALIUNAS
2858 West 63rd Street
AKTŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akusherija ir moterų ligų ginekologinė chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirmia ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti 371-8001

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Avenue
Val: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 1 iki 3 val. vakarų. Seštad. nuo 1 iki 3 val. Pagal susitarimą. Ofiso telef. WA 5-2670. Rezid. tel. WABROOK 5-3018

Tel. Ofiso HE 4-5849, rez. 338-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street

Val. pirm., ketv. 1 iki 6 val. popiet. Antrad., penktad. 1-5, treč. ir šeštad. tik susitarus

Dr. Ant. Rudoko kabineto perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penktad. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Specialybė — Nervų ir Emocinės Ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandų pagal susitarimą

Rezid. tel. — GI 8-6873

DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSHERIJA IR MOTERŲ LIGOS GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave. WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akčių Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. PR 8-2220

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street

Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. Seštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. FO 7-0000 Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

5844 West 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

561 - 4605 arba 489 - 4441

DR. K. A. V. JUCUS

DERMATOLOGIJA — CHIRURGIJA

1002 No. Western Avenue

5214 No. Western Avenue

Visi telefonai 652-1381

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1407 So. 40th Court, Cicero

Val: kasdien 10-12 ir 6-7 vak. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus

Tel. ofiso ir buto OLYMPIC 2-4156

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Iškylus trečiadieniais. Seštadieniais 12 iki 4 val. popiet.

Tel. RELIANCE 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

(Lietuviai gydytojas)

3925 West 59th Street

Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Seštad. 12-2 val. popiet. o trečiadieniais uždaras

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

AKCINIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTE

MEDICAL BUILDING

1156 South Western Avenue

Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.

Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 338-2219

Ofiso tel. 4-1818; Rezid. PR 6-3801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė vidaus ligos

2454 West 71st Street

(71-oje ir Campbell Ave. kampas)

Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus

Tel. 778-6565

DR. VIDAS J. NEMICKAS

SIRDIES IR VIDAUS LIGOS

2454 West 71st Street

Valandos pagal susitarimą

OPTICAL STUDIO

VIOLETA KARASAITIS

7051 So. Washburn Ave. tel. 738-3766

Pritaikomi akiniai pagal gydytojų receptus

Didelis akinų rėmų pasirinkimas

Val: pirm., antr., penkt. 10-5:30

Ketv. 1-5 v. Seštad. 10-4 v. v. p. Trečiadieniais uždaras

Telef. — 282-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKTŲ LIGOS — CHIRURGIJA

Ofiso:

111 NO. WABASH AVE.

4200 NO. CENTRAL AVE.

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLEČKAS

OPTOMETRISTAS

(Kalba lietuviškai)

Jei nebūtų Kissingerio?

Ligi šiol platesnieji JAV-bių gyventojų sluoksniai savo krašto užsienio reikalų politiką per daug nesidomėjo. Net ir kelių paskutinių rinkimų metu užsienio politika nebuvo pagrindinė tema. Žmonės daugiau domino ekonominės gerovės, atlyginimo, infliacijos, bedarbės ir panašios temos.

Tačiau šių metų rinkiminėje kompanijoje užsienio politika iškilo į viršų, taip sakant, pasirodė rinkiminėje scenoje. Priežastys yra dvi: visiems per daug aiškūs JAV nepasisekimai užsienio politikoje ir respublikonų prezidentinio kandidato — Geraldo Fordo varžovo Ronaldo Reagano naudojamos priemonės prieš savo konkurentą. Mat Reagas savo rinkiminėje akcijoje ne tik kritikuoja Fordo vidaus politiką, bet ir metė šūkį, kad dabartinė prezidento ir jo užsienio reikalų ministerio užsienio politika esanti labai žalinga Amerikai ir pasauliui, išmetusi JAV-bes iš pirmajaujančios valstybės pasaulyje posto ir degradavusi į pasaulinę galybę Nr. 2.

R. Reagas labai rimtas varžovas ir jo tvirtinime yra daug tiesos. Taigi buvo pasklidęs gandas, kad prezidentas Fordas pakelsias savo užsienio reikalų ministerį (Valstybės sekretorių) kitu asmeniu ir tokiu būdu paversias iš Reagano jo arkliauką, o tuo pačiu sustiprinsias savo argumentus. "Time" netgi suminėjo naujojo Fordo užsienio reikalų ministerio pavardę. Juo būsimas plačiai žinomas valstybininkas Jon B. Connally, kuris ir išgalbėsias Fordo prezidentinę kandidatūrą.

Tačiau pranašystės, bent tuo tarpu, neišsipildė.

Vokiečių spauda rašė, kad H. Kissingerio "buvimą ar nebuvimą" nulemsią artėjantįjį Texo valstijos pirminiai rinkimai, kur, kaip žinoma, Fordas pralaimėjo. Tačiau neatrodo, kad dėlto kas pasikeistų.

Kaip ten bebūtų, H. Kissingeris Amerikos rinkimų metu yra pagrindinė figūra, galinti nulemti ir vieną ar kitą pusę. Užsienio politika labai daug lemia ir š.m. lapkričio mėnesio rinkimuose, nes šiandien jau aišku, kad demokratų partija savo rinkiminėje kompanijoje visomis išgalėmis panaudos respublikonų silpnąją vietą, jų Achilo kulnį — užsienio reikalų politiką.

Štai kodėl respublikonų partijos ir jų rinkiminės kompanijos vadovybė rimtai svarsto klausimą: Ar Kissingeris turi tuojau atsistatydinti, ar pasilikti valdžioje bent ligi 1977 m. sausio 20 dienos.

Bet ar iš tiesų pasikeistų Amerikos užsienio politika, jeigu Kissingerio valdžioje nebūtų? Šį klausimą labai šaltai ir logiškai dažnai svarsto Vak. Vokietijos, Anglijos ir Prancūzijos spauda ir prieina nuomonės, kad nepasikeistų.

Dabartinės JAV politikos kūrėjas nėra dr. H. Kissingeris. Jis tikrai jos tęsėjas ir vykdytojas. Pokario metu, taip vadinamo "šaltojo karo" užsienio politika sukūrė ir ją neatlaidžiai ligi savo mirties (1959 m.) vykdė pavergtų tautų žmonėms labai gerai žinomas Valstybės sekretorius John Foster Dulles. Tačiau jį laisvojo pasaulio nenaudai. Sovietų labai ėmė keistis netrukus po Dulles mirties, kai valdžioje dar nebuvo dabartinio valstybės sekretoriaus. Nepadėjimas iš sovietinių rusų priešpausdos besiveržiantiems kraštams (Vengrijos, Čekoslovakijos ir kiti atvejai), nėra dr. Kissingerio išradimas. Pagaliau, ne G. Fordas, bet jo pirmtakas R. Nixonas išskėlė dr. Kissingerį, pavesdamas pagrindinius užsienio politikos už-

davinius tvarkyti ne savo užsienio reikalų ministeriui William Rogers, bet "ypatingų reikalų valdininkui" dr. H. Kissingeriui, tuo būdu paversdamas savo ministerį lyg ir juokingą figūrą. Buvo daug atvejų, kad užsienio reikalų ministeris nežinodavo, kokius susitarimus, prezidento pavedimu, atlieka JAV-bės su Sovietais, komunistine Kinija, su Šiaurės Viena ir kitais kraštais. W. Rogers nepanorėjo būti juokduriu ir atsistatydino. Prezidentas užsienio reikalų ministerį paskyrė dr. Kissingerį, kuris šias pareigas faktiškai jau ne vienierius metus iš tiesų ir ėjo. Dr. Kissingeriui vedant JAV užsienio politiką, kraštas patyrė visą eilę pralaimėjimų: pralaimėjo karą pietryčių Azijoje, neteko savo įtakos Indokinoje, neišsprendė arabų — Izraelio ginčo, sukėlė naftos krizę, išskėlė Kubos galybę, leido Sovietams įsistiprinti jų užimtuose kraštuose, įsigalėti Afrikoje, ypač Angoloje ir kitur.

Skaudžiausias JAV užsienio politikos pralaimėjimas, liečias ir mus, yra Kissingerio ir Sovietų vadų "puoselėjama detentės politika, užsibaigusi gėdingo Helsinkio pakto pasirašymu. Už Sovietams užrašytas — išduotas Europos tautos, Lietuvą įskaitant, Amerika ne tikai nieko negavo, bet turėjo, turi ir turės dar gerokai kuo kitu pamokėti.

Nežymūs Kissingerio laimėjimai Kinijoje ir Arabų kraštuose toli gražu neatperka jo didelių nuodėmių laisvajam ir pavergtajam pasauliui.

Bet grįžkime vėl prie klausimo, ar JAV užsienio politika tėra Kissingerio politika, ar tai yra Amerikos politika?

Kaip minėjome, "Kissingeriška" politika atsirado tuojau po J. F. Dulles mirties, taigi gerokai prieš Kissingerio atėjimą. Kissingeris vykdė tik tai, ką aukščiausios jėgos, valdančios Ameriką, jam sako ir diktuoja. Prisiminkime faktus, kad JAV kongresas (abeji rūmai) atmetė prašymus skirti lėšas Pietų Vienaui gelbėti, Angolos dešimiesiems padėti, nors gal būtų pats Kissingeris norėjęs, kad tos šalys nuo bolševikų pavojaus būtų Amerikos gelbėjamos.

Taigi pataikavimas Sovietams ir sudarymas sąlygų jų galybei ugdyti nėra Kissingerio išradimas. Tam tikrų įstaigų prastai gyventojų apklausinėjimo duomenys rodo, kad dabartinė Amerikos užsienio politikai pritaria 58 proc. gyventojų. Žinoma, šis santykių gali greitai pasikeisti, bet ar pasikeis didžiųjų jėgų, valdančių Ameriką, nuomonė? Vargiai.

Vadinasi dėl užsienio dabartinės politikos netenka per daug kaltinti nei dr. Kissingerio, nei prezidento G. Fordo: jie du tokią politiką paveldėjo, tokią ir dabar veda. Amerikos politika eina "tradicijos" keliu. Ji yra "viršpartinė" ir todėl net ir kitos partijos laimėjimas ir ją lemiamos įtakos neturi. Tenka dar pridėti, kad rinkiminiai kandidato pažadai yra tik "rinkiminiai" ir, paprastai kandidatu daug nesaisto: kai ateina į valdžią, neretai jų išsigauna ar nevykdo. Taigi, laimėjęs Fordas ar Reagas, respublikonai ar demokratai, Valst. departamentu sekretorium bus Kissingeris ar kas kitas, reikalingi nedaug tesikeis. Šia proga ypač prisimintini G. Fordo žodžiai, pasakyti 1974 m. rugp. 2 d. respublikonų partijos vadovui senate Hugh Scottui 777-ą Waterveržiantiems kraštams (Vengrijos, Čekoslovakijos ir kiti atvejai), nėra dr. Kissingerio išradimas. Pagaliau, ne G. Fordas, bet jo pirmtakas R. Nixonas išskėlė dr. Kissingerį, pavesdamas pagrindinius užsienio politikos už-

Kanadiškiai vadovaus Jaunimo sąjungai

Gyvena lietuvių jaunimo veikla

ROMAS SAKADOLSKIS

Pereitame jaunimo kongrese, Brazilijoje, lietuviškojo jaunimo atstovai iš dešimties kraštų nusprendė sekančiąją Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos vadovybę sudaryti iš kanadiškų. Kanados atstovams buvo pavesta per tris mėnesius valdybą sudaryti ir pateikti sąstatą Kongreso atstovams tvirtinti. Šiomis dienomis iš Toronto pranešta, kas kandidatuoja į sekančiąją PKJS valdybą.

Jaunieji Toronto bendruomenininkai

Visi kandidatai yra iš Toronto ar apylinkių, visi yra anksčiau dirbę įvairiose jaunimo organizacijose, visi yra arba profesionalai arba gerokai pasistūmęje aukštojo mokslo studijose.

Kandidatė į sąjungos pirmininkes yra Gabija Juozapavičiūtė, pereitame Kongrese vadovavusi Kanados kongresninkų kontingentui, Kongreso ruošoje dirbusi veik nuo pat pradžių. Ji buvo ankstesnėje Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdyboje vicepirmininke kongreso reikalams.

Kongrese ji buvo vienas raktinių žmonių, įgalinusių sėkmingą Studijų dienų pravedimą. Ji gerai susipažinusi su lietuvių veiklos sąlygomis Pietų Amerikoje, o Kongreso metu užmezgė ryšius ir su Vokietijos kadru. Vokietijoje, kaip jau buvo anksčiau skelbta, ruošiamas Keturisais Jaunimo Kongresas 1979 m. Gimusi Kanadoje, G. Juozapavičiūtė nuo pat mažens aktyviai reikiąsi ateitininkų veikloje, eilę metų vadovavo ateitininkų vasaros stovykloms. Baigusi Toronto universitetą iš sociologijos ir psichologijos mokslų, ji ten pat gavo ir magistro laipsnį iš socialinės šalpos administracijos. Dabar ji vadovauja Ontario provincijos valdžios savanorių programai, kuria rehabilituoti jauni kriminaliniai nusikaltėliai.

Kandidatė į PLJS valdybos sekretores yra Rima Lasienė, veikli jūrų skautė, priklauso Šatrijos tunto valdybai Toronto. Baigusi bibliotekininkystę, dabar tęsia savo studijas Toronto universitete humanitariniuose moksluose.

Išdinkino postan kandidatuoja Torontoietis Vytenis Ceponis, iš profesijos sąskaitybinkas, dabar siekias magistro laipsnio verslomonėje. Jis taipgi yra aktyvus Toronto Universiteto lietuvių studentų klubo narys.

Naujoji valdyba savo darbus skirsto į eilę pagrindinių sričių, kurių vadovai bus vicepirmininkai PLJS valdyboje. Tokia darbo sąranga yra panaši į tą, kuri buvo naudota skirstant Kongre-

so studijų dienų darbo komisijas. Kaip pranešama, paskiri vicepirmininkai jau numatė sudaryti atskiras komisijas, kurių nariai talkins pereitojo Kongreso nutarimų vykdymui.

Vicepirmininkė jaunimo bendradarbiavimo reikalams bus Dainora Juozapavičiūtė (Gabijos sesuo), ateitininkė, jaunimo vasaros stovyklų vadovė, Antrojo ir Trečiojo kongresų talkininkė. Ji dirba Ontario valdžios butų aprūpinimo planavimo skyriuje.

Jūra Šeškutė, skautė, buvusi studentų sąjungos ir Kanados jaunimo sąjungos valdyboje, kandidatuoja į vicepirmininkes Keturtojo Jaunimo Kongreso reikalams. Toronto universitete ji studijuoja pritaikomąją lingvistiką.

Anglijoje gimusi lietuaitė Kristina Parėšytė numatyta vicepirmininke liuanistinio švietimo reikalams. Eilę metų ji mokytoja Toronto lietuvių šeštadieninėse mokyklose. Ji priklauso skautams ir Hamiltono lietuvių Aido chorui. Toronto universitete ji ruošia daktarato disertaciją iš rusų bei slavų literatūros.

Inžinierius Algis Čepas kandidatuoja į vicepirmininkus politinės veiklos reikalams. Jis veiklus ateitininkas, vadovavęs eilei tos organizacijos stovyklų. Šiuo metu jis stekia magistro laipsnio transportacijos srityje Toronto universitete. Jis taipgi priklausė buvusiai Kanados Lietuvių jaunimo sąjungos vadovybei.

Almis Kuolas, kabelinės televizijos sistemų planuotojas, buvęs Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininkas, numatytas vicepirmininku jaunimo informacijos reikalams. Ateitininkas, jaunimo stovyklų vadovas ir spaudos bendradarbis.

Ateities darbai

Pirmininkė - kandidatė G. Juozapavičiūtė, atsilankiusi bal. 10 d. Vašingtone įvykusiame JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungos Tarybos suvažiavime, pareiškė, jog šios valdybos uždaviniai bus ypač išaiškinti, nes neturima pavvyzdžio. Kun. A. Saulaičio vadovautai valdybai teko visas savo energijas sukaupti į Trečiojo Kongreso organizavimą, tad pačios Sąjungos darbai labai toli nepasistūmėjo. Naujoji valdyba bus pirmoji, kurios pagrindinis rūpestis bus ne Kongreso ruošia, o Sąjungos reikalai.

Valdybos uždaviniai, aišku, išplaukia iš Kongreso nutarimų. Tačiau paminėtini yra keli rū-

pesčiai, kurie pareikalaus gerai apgalvotų sprendimų.

Trečiajame kongrese sąjungos vyriausias organas — kongreso atstovai — pasisakė už organizuotą politinę jaunimo veiklą. Grįžus iš Kongreso pasigirdo abejonės, netgi kaltinimai, jog jaunimas išsėnas iš savo veiklos ribų. Aišku, tokių abejonių niekas nereikš, kai jaunimas organizavo masines demonstracijas Simo Kudirkos ar kitais atvejais, arba kai jaunimas su laiškais prisidėjo prie spaudimo JAV ar kitų kraštų vyriausybėms Lietuvos reikalui.

PLJS valdyba numato netrukus skelbti savo veiklos metinį planą: bus įdomu susipažinti su būsimąja politine veikla. Kiek teko patirti kongrese ir iš pokalbių Kongresui praėjus, Jaunimo sąjunga nežada konkuruoti su jau veikiančiais politiniais veiksniais ar kitiis į jų darbu. Verčiau, galima laukti, jog Sąjungos vadovybė savo dėmesį sukaups į tokią sritį, kur iki šiol mažai ar nieko nėra daroma. Tarp tokių gali būti ir šios: jaunimo informavimas apie dabartinę padėtį Lietuvoje, ryšinių tinklo sudarymas, kad reikalui esant būtų galima organizuoti angažuoti paskirų vietovių jaunimą vienam ar kitam politiniam žygiui, ir t.t.

Šia proga paminėtina, jog anksčiau minėtame suvažiavime Vašingtone, studentas Linas Kojelis iš Los Angeles buvo patvirtintas kaip JAV Lietuvių jaunimo sąjungos politinės veiklos koordiniatorius. Vienas pereitame Kongrese priimtos politinės programos autorių L. Kojelis pranešė, jog jau užmezgęs ryšius su PLJS vicepirmininku - kandidatu politiniams reikalams Algiiu Cepu.

Kita problema, su kuria PLJS vadovybė turės vieną ar kitą susidoro, yra vargana Sąjungos padėis JAV-ėse. Nepaslapstis, jog koks nors visus jungiantis jaunimo vietas yra būtinas. Kiek teko girdėti, sekančioji Kanados LJS valdyba bus Londone (Toronto ir Detroito miestų tarpukelyje); ten jau kuris laikas formuojasi stiprus jaunimo vietas, aktyviai besireiškias tiek vietinės Lietuvių Bendruomenės, tiek sąjungos reikaluose. Tad, kanadiškiams greičiausiai nereikės dėti ypač daug pastangų, savo kiemu besirūpinant.

Antra, ryšiai su Lietuvių Bendruomenės institucijomis, ypač su Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba yra glaudūs ir sąjungos atžvilgiu dėkingi. Lietuvių Bendruomenė, pirmųjų dviejų kongresų iniciatorė, o trečiojo globėja, pasižymi ne vien moraline parama; jos finansinės

— Oi neverk, motinėle, kad jaunas sūnus, Eia ginti brangiosios Tėvynės. Kad pavirtęs kaip ažuolas girių puikus, Laiks teismo dienos paskutines.

Daina tarytum uždega visą traukinį. Visuose vagonuose skamba ši daina taip gražiai, taip didingai, tik stebėtis reikia, kaip sutartinai ji visuose vagonuose skamba.

Gyva mano tauta, mano šalis. Nors ir sužalota, bet gyva, nežus ji niekada. Po šios skamba kita: "Lietuvi, ar tau negaila lietuviškų dainų"... Taip skamba dainos viena po kitos visame traukinyje, visą kelią. Nepajuntame, kaip pasiekiamės Šaulius. Tamsioje šaulių stoty traukiniui stovint, dainos nenutiltė. Niekad nebuvau girdėjęs taip didingai skambant lietuviškos dainos. O kai pradėjome visi dainuoti:

—Tau, sesute, puikios gėlės, O man kargas prie šalies... Tau akis plaus ašarėlės, Man gaisrai kelius nušvies...

Žodžiais neišreiškiama nuotaika. Tai meilės, ryžto ir pasiaukojimo jausmų išsiliėjimas... Širdyje jaučiu, kad iki šiol patirtos kančios tikrai buvo pras-

sa, gražiai darbuojasi Vencuelos jaunimas, vadovaujamas studento Aro Mažeikos iš Caracas; be to, Sąjungos užuomazga taipgi jau yra Kolumbijoje, daugiausiai Vacio Slotkaus pastangomis. Dar laukiama žinių apie Kongrese žadėtą Sąjungos steigimą Argentinoje, Brazilijoje ir Urugvajuje.

Europoje, kur numatytas ketvirtasis kongresas, padėtis yra kiek geresnė. Pačioje didžiausioje lietuvių kolonijoje, Vokietijoje, Sąjunga buvo suorganizuota palyginant anksti. Vokietijos kontingento puikus pasirodymas Kongrese, ypač Studijų dienoje, duoda pagrindo tikėtis darbus darbo ruošiantis Ketvirtajam Kongresui. Kita vertus, pereitame Kongrese nedalyvavo nei vieno atstovo iš Didžiosios Britanijos, antros pagal savo didumą lietuvių kolonijos Europoje. PLJS Valdybai, talkinant Vokietijos LJS, reikės ir čia megzti kiek galint geresnius ryšius jau vien dėlto, kad 1979 m. dalis Ketvirtitojo Kongreso programos yra numatyta Didžioje Britanijoje.

Salia minėtų specifinių problemų bus ir nuolatinių rūpesčių, pvz., kaip palaikyti gyvą ryšį tarp jaunimo įvairiuose kraštuose, kaip plėtoti jaunų vadovų ar kultūrininkų apskaitimą, kaip aprūpinti jaunimą, ypač toliau nuo lietuviškų centrų gyvenantį, lietuviškomis knygomis, periodika, plokštelėmis ir t.t. Visiems šiems darbams gairės randamos pereitojo Kongreso nutarimuose.

Stiprus užnugaris

Sąlygos bet kokiai veiklai niekuomet nebūna idealios. Tačiau, būsimoji PLJS valdyba gali džiaugtis bent keliais dalykais, kurie jos darbą žymiai palengvins.

Visų pirma, pačioje Kanadoje sąjungos idėja pamažu pradeda įsipilietinti. Nors ideologinių organizacijų vadovybė tebėra abejonių dėl tariamo jų silpninimo ir jų vadovų atimtinėjimo, visgi jau pradeda suprasti, jog koks nors visus jungiantis jaunimo vietas yra būtinas. Kiek teko girdėti, sekančioji Kanados LJS valdyba bus Londone (Toronto ir Detroito miestų tarpukelyje); ten jau kuris laikas formuojasi stiprus jaunimo vietas, aktyviai besireiškias tiek vietinės Lietuvių Bendruomenės, tiek sąjungos reikaluose. Tad, kanadiškiams greičiausiai nereikės dėti ypač daug pastangų, savo kiemu besirūpinant.

Antra, ryšiai su Lietuvių Bendruomenės institucijomis, ypač su Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba yra glaudūs ir sąjungos atžvilgiu dėkingi. Lietuvių Bendruomenė, pirmųjų dviejų kongresų iniciatorė, o trečiojo globėja, pasižymi ne vien moraline parama; jos finansinės

Gabija Juozapavičiūtė iš Toronto, Kanados, sveikina JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungos suvažiavimą, įvykusi Marylando universitete. G. Juozapavičiūtė kandidatuoja Pasaulio Lietuvių Jaunimo sąjungos pirmininkės pareigoms. Nuotr. Lino Kojelio

subsidijos igalina projektus ir planus paversti realybe. Jos gyvinimas Sąjungos reikalų visuomenėje, ir pasitikėjimas jaunosios mės jėgomis neturi precedento. Jeigu tokie ryšiai nesiliaus, o nėra pagrindo manyti, jog jie keisis, tuomet PLJS valdybai iškart veikla bus žymiai lengvesnė. Kongreso metu PLB Valdybos pareigūnai Br. Nainys (pirm.) ir R. Kasparas (vicepirm. jaunimo reikalams) rodė gyvą susidomėjimą Sąjungos reikalais, drauge laikydami santūriai ir nesikišdami į sprendžiamuosius procesus, kuriais buvo sustatytos ateities Sąjungos veiklos gairės.

Trečias dalykas, kuris padės PLJS valdybai realizuoti savo užmojus, yra PLJS Ryšių Centras Chicagoje. Ilgą laiką Ryšių Centras tiesiog merdėjo, tapdamas daugiau našta nei jėgų darbo šaltiniu. Bet štai, 1975 m. pradžioje, po ilgoko įkalbinėjimo jam vadovauti apsiėmė Mindaugas Pleškus. Gerai, kad nepabijota šiom pareigom skirti vidurinės kartos žmogų. Rezultatai yra aiškūs: per metus jis kartą su vicevadove Emilija Pakštaite ir nedideliu bet energingu štabu panaikino ankstesnės vadovybės paliktas tūkstantines skolas, tapo vienu pagrindinių Trečiojo Kongreso organizatorių, išleido, kad ir kuklų Kongreso Vadovą (apie kurį jau buvo kalbama nuo pat pirmojo Kongreso laikų), dabar jau ruošia antrąją laidą, įvedė Liuanistines stovyklas į Kento valstybinio universiteto etninių studijų programą ir atliko visą eilę kitų uždavinių.

PLJS Ryšių Centras yra PLJS Valdybos kaip ir dešinioji ranka. Tai yra projektų bei planų vykdytojas, pats stipriausias Valdybos talkininkas. Pastebėtina ir tai, kad Ryšių Centras ir PLB valdyba yra viename mieste, tad ir tiesioginiai ryšiai yra artimi.

Aplamai, Toronto ir Chicago junginys yra geras dalykas: Chicago — pati pajėgiausia lietu-

(Nukelta į 5 pusl.)

TIRONŲ NAGUOSE

Priešmirtiniai
M. KLEINATIS

89

Šį kartą nelydi manęs kalėjimo sargas, bet tik žmona. Rankos nesurakintos. Tos savižautos, tų jausių žodžiais išreikšti negaliu. Einame beveik tylėdami, tik retkarčiais vienas į kitą pažvelgdami. Visus sutinkamus praeivius, rodos, norėčiau apsikabinti, bučiuoti, nes juk jie visi mano broliai ir seserys. Juk taip seniai juos mačiau. Jie visi mano brangios Nemuno šalies vaikai. Pamiršęs, kad esu laisvas, griebiu už rankų, ir šiurops sukrečia, kad ant rankų nėra grandinių. Staigiai dairausi aplinkui. Tą pastebi žmona ir klausia, kodėl aš toks nusigandęs, ko dairausi. Nieko jai neatsakau, tik nusišypsau. Gal ji ir supranta mane, suprantą, ko aš taip staugiai kartais apsidairau...

Nakvojame Kaune. Nakvynėn šį kartą jau mudu abu priima žmonos draugė, užleidžia savo kuklų kambarį, pati išeina pas savo draugę. Tai nuoširdi buvome mergaitė šį žmonos draugę. Ne kartą ji žmoną priėmė nakvynėn. Po karo atvykusi Kanadon ištėkėjo ir jauna mirė.

Sekandį dieną apsirūpiname leidimais keliauti traukiniu ir pavykusi apsidžiaime Kauną. Vėl laisvas važiuoju savo gražiosios Nemuno šalies laukais. Bet mano gražioji šalis pavergta, neša sunkią okupanto uždėtą našą. Taigi nors ir nuėmė man grandines nuo rankų, išleido iš už grotų, niūriųjų mūrų, jaučiu,

kad nešu sunkią priešpausdos ir vargų našą su visa savo tauta.

Važiuojame nakties metu. Traukinyje tamsu. Tokie priešlėktuvinės apsaugos patvarkymai. Nepriemenu, kurioj stoty traukinys stovi ilgesnį laiką, gal Kėdainių. Vienaime vagone suskamba Maironio:

— Oi neverk, motinėle, kad jaunas sūnus, Eia ginti brangiosios Tėvynės. Kad pavirtęs kaip ažuolas girių puikus, Laiks teismo dienos paskutines.

Daina tarytum uždega visą traukinį. Visuose vagonuose skamba ši daina taip gražiai, taip didingai, tik stebėtis reikia, kaip sutartinai ji visuose vagonuose skamba.

Gyva mano tauta, mano šalis. Nors ir sužalota, bet gyva, nežus ji niekada. Po šios skamba kita: "Lietuvi, ar tau negaila lietuviškų dainų"... Taip skamba dainos viena po kitos visame traukinyje, visą kelią. Nepajuntame, kaip pasiekiamės Šaulius. Tamsioje šaulių stoty traukiniui stovint, dainos nenutiltė. Niekad nebuvau girdėjęs taip didingai skambant lietuviškos dainos. O kai pradėjome visi dainuoti:

—Tau, sesute, puikios gėlės, O man kargas prie šalies... Tau akis plaus ašarėlės, Man gaisrai kelius nušvies...

Žodžiais neišreiškiama nuotaika. Tai meilės, ryžto ir pasiaukojimo jausmų išsiliėjimas... Širdyje jaučiu, kad iki šiol patirtos kančios tikrai buvo pras-

mingos... Jungiuos į dainą, kurią kitame kaimyniniame vagone traukia jaunų žmonių grupė:

— Dunda, trankosi griauštiniai, Blykčioja žaibai. Už tave, brangi Tėvyne, Zengiamė linksmai... Dreba žemė po mūsų kojų, Dreba nuo griausmų. Už tave, šalie gimtoji, mums žygiuot smagu...

Pajudėjus iš Šiaulių, dainos aptilsta. Sumažėjo dainininkų skaičius, o gal ir pavargome, nes jau vidurnaktis. Vagonuose tylu. Tik monotoniškai dundėdami rieda vagonų ratai, neša Kretingos — Palangos link. Gerai išaušus pasiekiamė Kretingą. Iš čia taip netoli Palanga. Keliaujame kuklia susisiekimo priemonė, kurią parūpino mielas bičiulis Palangos burmistras St. J. Negreitis mūsų kuinas, ratai rieda palengva. Bet... greit būsimė Palangoje, nes čia netoli, vos 12 kilometrų. Greit būsiu ten, iš kur Klaipėdos budeliai taip netikėtai mane išplėšė. Džiaugiuos, kad greit būsiu namuose, bet kartu ir drebu, kad tik vėl nesutikčiau Klaipėdos tironų. — Wischotter ir Behrento. Aišku, jie ir toliau čia lankosi, tęsia savo keliones į Lietuvą spekuliaciniais tikslais. Gerai žinau, mano byla pakenkė jų spekuliacijoms, o gal ir karjerai. Mano žmona atidengė Kaune jų gastrolių tikslus. Jomis Kauno geštapas labai domėjosi, aišku, painformavo kur reikėjo. Dar kelionėje pasižadau sau, vengsiu išeiti iš namų, kad tik nesutikčiau anų tironų. Šių minčių pynėje pasiekiamė Palangą, savo namus.

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

SVEDAS. "LAISVĖS VARPAS" RADIJO KONCERTE

Lietuvių radijo valandos Laisvės Varpas rengtas koncertas įvyko balandžio 25 d. Lietuvių Piliečių d-jos didžiojoje auditorijoje, So. Bostone. Programą šiam koncerte atliko solistė Aldona Stempūnienė-Svedienė, kompozitoriai Jonui Svedui akompanuojant. Solistė dainavo: Skudučio baladė — B. Dvariono, Jūratės arija iš operos Jūratė ir Kastytis, — K.V. Banaicio, Avinuko pėdos B. Kutavičiaus: Lietuva — (O. Baltukonytė), Avinuko pėdos — (O. Baltukonytė), Gotika — (V. Rudoko) Arijai broliai (S. Gedos) ir Pajūrio giesmė (S. Gedos). Dainos iš ciklo "Poeto meilė" — R. Schuman, žodžiai H. Heine, vertimas A. Saulys, Tada gegužis, Vai, daug gėlių, Lelijos ir rožės, Kai į akis aš tau žiūriu, Lai supasi mano siela, Jei kvapios gėlės žinotų, Vos išgirstu daineles Vaikinas į pamiolę ir Kai vasara saulė teka. Pirmoji dalis baigta Non Piu Mesta (La Cenerentola) — G. Rossini.

Po pertraukos dainavo iš "Orleano mergelės" Sudie, miškai — P.J. Caikovskio, Trys posmai — K. Bradūno poemos "Maras" — J. Svedo, "Mirties piūtės" paskutinis posmas, "Pirmoji" priešpaskutinis posmas ir "Mergaitės" paskutinis posmas. Toliau sekė arija iš operos "J.S.B." — J. Svedo, Ji buvo atlikta iš viso pirmą kartą. Toliau vėl: Bachianas Brasileiras No. 5 — H. Villa Lobos: Ario (Cantilena) ir Dansa (Martello). Be to, būsi dar padainavo porą dalykių.

Ši visa programa buvo nauja, kai kas gan modernu ir Bostone dar negirdėta.

Tai buvo "Laisvės Varpo", o gal geriau pasakius, Petro Viščinio 33-čias meninis renginys, 22 metų radijo valandos gyvenime. Per tą laiką jis turėjo 1,150 valandų radijo programos, per kurias skambėjo lietuviškas žodis ir daina bei muzika. Be to, Petras Viščinis buvo pradininkas Vasario 16-sios ir Baisiojo birželio minėjimų programų anglų kalba amerikiečiams. Vėliau Viščinio pasekė ir eilė kitų lietuvių kolonijų su programomis anglų kalba.

Panašūs renginiai, kaip šis, turi du pagrindinius tikslus: supažindinimas su naujais mūsų talentais ir palaikymas kontakto su žinomais vardais. O antras, mūsų radijo programos neišlaikomos komerciniais pagrindais. Ši Laisvės Varpo valanda išlaikoma daugiausia klausytojo mokesčiu. O kiek padang yra tu savanorių, kurie klausosi ir prisideda savo auka, kad tik skambėtų lietuviškas žodis. Mes tokius klausytojus, kurie moka tokį mokesį, girdime jų pavardes iš tos pačios radijo valandėlės. O jų tikrai ne daug. Renginiai irgi prisideda vienu kitu doliu prie išlaidų apmokėjimo, prie šios valandėlės išlaikymo. Bet čia renginiuose dalyvių skaičius po truputį vis mažėja. Taigi, šis mūsų oro bangų lietuviškas žodis ir muzika bei daina mūsų apylinkėse girdima ir skamba tik Petro Viščinio energijos dėka.

P. Žičkus

IONYNO IR GRIEŽS DAILĖS PARODA

Dailininkų Vytauto K. Jonyno ir Irenos Griėžs (Jonynienės) meno kūrinii paroda įvyko balandžio 24-25 d. So. Bostone, Lietuvių Piliečių d-jos salėje. Parodą organizavo Bostono vyresniųjų skaučių židinys. Parodą atidarė Dana Eikiniė. Solistė Violeta Baltukonytė, akompanuojant S. Cibui, padainavo keletą dainų. Solistė dail. Jonynas leido pasirinkti vieną jo darbų.

Apie dailininkus kalbėjo dail. Viktoras Vizgirda. V.K. Jonynas pažįstas nuo jo jaunystės iš meno mokyklos laikų. Jonynas studijavęs pas A. Galdiką. Vėliau

studijas gilines Paryžiuje. Jonyno grafikos raiziniai esą lietuvių dailės motyvais. Vienas iš didžiųjų Jonyno darbų buvęs išeigimas Freiburgo dailės mokyklos. Tos mokyklos mokiniai šiandien esą dominuojantys mūsų išeivijos dailėje. Jonyno darbai puošia daug Amerikos bažnyčių, koplyčių Vatikane, koplyčią katedroje Washingtone, pas tėvus pranciškonus Kennebunkport, Maine, ir daug kitų vietų. Bet visa, ką Jonynas atsiėkęs, esą ne mokyklos, o savo temperamento ir gabumų dėka. Prancūzai Jonyną apdovanoję Prancūzijos legiono ordinu. Dail. Irene Griėžė čia atnešusi pastelę — abstrakta. Ji turinti savas formas ir savas spalvas. Meno mokslus baigusi gyvendama Bostone. Gal negalima būtų visai sakyti, kad čia nėra Jonyno itakos. Tačiau ji esanti savistovi, jos formos ir spalvos nepamėgdžiojančios kitų.

Dail. Jonynas tarė trumpą žodį. Jau esą senokai nėra buvęs Bostone. Seniau lankydavęs dažnai ir slapčia. Prašė už tą nuodėmę atleisti.

Po šios oficialios dalies buvo vaišinamasi židiniečių paruoštais užkandžiais ir užgeriant šampanu.

Gal ne visus, bet tikrai didžiąją dalį Jonyno darbų parodos lankytojai išpirkė. Nežinome, kiek Griėžs darbų pasiliko Bostone.

Parodos kataloge pažymėta 18 Griėžs ir 20 Jonyno darbų. Tikrumoje tų darbų buvo gerokai daugiau, berods net 46 numeris buvo.

PALAIODOTA BLANCHE KAPOCHY

Balandžio 23 d. St. Elizabeth ligoninėje mirė Blanche Kapochy (Šukytė), velionio dr. Anthony Kapochy našlė. Nuliūdime paliko dukterį Dorothy G. Bradbury, keturis vaikaičius ir keturis provaikaičius. Buvo pašarvota Joseph W.

ŠIOS PLOKŠTELĖS daugeliui žmonių dar nėra žinomos, tai būtent:

KAI KRINTA LAPAI

Įdainavo Alodia Dičiūtė-Trečiokienė, Lietuvos Valstybinės Operos solistė

1. J. Dambrauskas, Kai krinta lapai
2. A. Kačanauskas, Abejonė
3. A. Kačanauskas, Sielos neramumas
4. E. Laumenskienė, Vakaras
5. E. Laumenskienė, Pradajgiuos
6. E. Laumenskienė, Obelių žiedai
7. E. Laumenskienė, Agnūnėlės
8. V. Jakubėnas, Ievos

DAINOS

Įdainavo Alodia Dičiūtė-Trečiokienė, Lietuvos Valstybinės Operos solistė

1. J. Starka, Siuntė mane motinė
2. St. Šimkus, Trys mane peikė
3. Liepė man motulė
4. Pavasario dienele
5. Oi ko verki, sesele?
6. St. Šimkus, Vai pūtė, pūtė
7. E. Gailevičius, Tykiai, tykiai Nemunėlis teka
8. E. Gailevičius, Beuštanti aušrelė

YAKUTIS

Įdainavo Kazys Yakutis

1. Vai didi, didi gijos medeliai
2. Aš jaunas eisiu
3. Tėvas su motute savo
4. Oi, mergyte
5. Gruodis, Rūta
6. Vanagaitis, Dul, dul, dūdelė
7. Tykiai, kur bakūža samarota
8. Šimkus, Kur bakūža samarota
9. Vanagaitis, Stasys

Lithuanian Chamber Music

High Fidelity

Izidorius Vasyliūnas — Violin and Viola

Vytenis Marija Vasyliūnas — Piano

I

Juozas Gruodis — Sonata in D minor

Mūsų kolonijose

Worcester, Mass.

RADIJO VALANDOS PARENGIMAS

Lietuvių Radijo valanda Worcesteryje, kurią globoja Worcesterio Lietuvių organizacijų taryba, jau antrį metą veikia du kartus savaitėje — trečiadieniais nuo 8-9 v. v. ir šeštadieniais nuo 5-6 v. v. per WICN 90.5 fm "non-profit" visuomenės išlaikomą radijo stotį, kurioje nėra apmokamų skelbimų. Radijo valandos tikslas: ugdyti lietuviškos išlaikymą savųjų tarpe ir supažindinti plačiąją visuomenę apie Lietuvą, jos pavergimą ir teisę būti nepriklausoma valstybe. Radijo valandos pajamas sudaro aukos iš Lietuvių organizacijų ir pavienių klausytojų metiniai įnašai.

Gegužės 15 d., šeštadienį, 7 val. v., Maironio Parke, 52 So.

Casper and Sons laidojimo koplyčioje. Po šv. Mišių šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje, So. Bostone, kurias atnašavo kleb. kunigas Antanas Baltrušinas, ašisistojant kunigams Albinui Janiūnui ir Albertui Kontautui, iš bažnyčios buvo palydėta į amžino poilsio vietą Forist Hill kapines. Dalyvavo ir kleb. Baltrušinas.

Velionė priklausė Lietuvių Piliečių d-jai So. Bostone, kaip jos amžina narė. Priklausė Dorchesterio lietuvių klubui ir yra buvusi Amerikos Legiono Stepono Dariaus posto komandieriu.

PARENGIMAI

Gegužės 16 d. Sandaros Moterų klubas pagerbs našlių karalienę. Birželio 12 d. Bostono Lietuvių Tautinių šokių ansamblio banketas.

Šie abu parengimai Lietuvių Piliečių d-jos auditorijoje, So. Bostone.

Birželio 12 d. šv. Petro parapijos salėje po bažnyčia Tragiškiojo birželio minėjimas.

Quinsigamond Ave, Shrewsbury, Mass., įvyksta radijo valandos pirmas metinis parengimas. Ten bus Maironio Parko paruoštas skani vakarienė, Worcesterio tautinių šokių ansamblis "Zai-bas" atliks specialią programą. Vėliau šokiai, grojant geram orkestrui.

Radijo valandos komitetas kviečia visus gausiai dalyvauti ir paremti Radijo valandos darbą. E. M.

Sovietinio kalėjimo įniamiai

Trys įniamiai sovietiniame kalėjime palygino tarp savęs savo nusikaltimus.

— Mane pasodino į kalėjimą, kad per vėlai atėjau darban, — graudino vienas.

— Mėnė? Už tai, kad per anksti atėjau, — dėstė antras. — Prikišo, kad aš kapitalistų šnipas.

— Ogi aš čia esu, — dejavo trečiasis, — dėl to, kad pačiu laiku atėjau į darbą. Kaltino mane, kam turiu amerikonišką laikrodį.

Daktaro pagalba

— Šiandien savo šunį buvau nugabėjęs pas veterinariją, nes jis ikando mano uošvei, — pasiskundė žmogelis savo draugui.

— Na, ir ką. Veterinorius nuramino jį?

— Nuramino? Jis paštrino jam dantis.

Bandymas

Vyrukas eina gatve vesdamasis šunį. Pamato pažįstamą.

— Jonai, ko sustojai, priek arčiau!

— Ar tavo šuo nekanda?

— Vakar jį pirkau. Kaip tik noriu išbandyti.

Kodėl vaikai lauke

— Kodėl jūsų vaikai nuo ryto iki vakaro, visą dieną lauke? — klausia sekančių durų kaimynas.

— Mes namuose su tėvu ginčijamės, — atsakė kaimynė ponia.

ALRON CORP.

AUTO BODY SHOP
Body & Fender Repair
Towing 24 hours
Kalbame lietuviškai
2815 W. 48th Place
Skambint 847-5322

CLASSIFIED GUIDE

IESKO NUOMUOTI

Dviem suaugusiems reikalingas 5 ar 6 kamb. butas Marquette Parke. Pasiūlymus skambint 434-4062

MISCELLANEOUS

10% — 20% — 30% pigiau mokėtės už apdrandą nuo ugnies ir automobilio pav.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654

TELEVIZIJOS MIGLINAS TV

Spalvos ir paprastos RADIAI
Stereo ir oro vėsintuvai
Pardavimas ir taisymas

MIGLINAS TV

2846 W. 69th St., tel. 776-1436

NAMŲ APSILDYMAS

Taisau senus ir edodu naujus pečius. Pigiai išvaduoti tamsūs langai ir perdurbi dūjų. Įdedu vandens šildytuvus. Kreiptis:

A. BANYN — tel. 447-8306

REAL ESTATE

M. A. ŠIMKUS

REAL ESTATE, NOTARY PUBLIC,
INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI,
GIMINIŲ škievietimai, pildomi
PIETIYBES PRASYMAI ir
kitoki blankai.

BUD'S REAL ESTATE

PIRKSI — PARDUOSI
NUOMOSI

IVAIRŲ DRAUDIMAI

Maloniai jums patarnaus

BALYS BUDRAITIS

4369 Archer Ave., 254-5551

Lemonte, 135th & Archer Ave.

Tel. — 257-5861

HELP WANTED — MOTERYS

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

JAV SUKAKTIES MINEJIMAS CHICAGOJE

Etninių grupių atstovai pirmadienio vakare buvo sukviešti į Chicago miesto rotušę pasitarti apie JAV 200 m. sukakties minėjimą.

Į susirinkusius arti 200 žmonių prabilo miesto specialų įvykių tvarkytojas pulk. Reily. Jis pabrėžė reikimą, kad būtų sudaryta proga visiems piliečiams pareikšti džiaugsmą šia sukaktimi ir dalyvauti minėjime.

Pagrindiniai minėjimai bus Washingtono ir Philadelphijoje, bet ir Chicagoje bus didžiulis paradas, kuriame prasima kiekvieną dalyvį turėti JAV vėliavėlę.

Soldier Field stadione bus minėjimo iškilmės, kur kiekviena etninė grupė dalyvaus su savo programa.

Parddas bus pareikšimas mūsų meilės Amerikai, laisvei, demokratijai. Paradą įvyks birž. 12 d. kviečiamos grupės ir visi piliečiai, kiek galima, gausiai dalyvauti. Iš anksto bus nurodytos vietos kiekvienai etninei grupei. Paradą bus pareikšimas pagarbos JAV vėliavai, laisvės ir demokratijos simboliui.

Sekmadienį, birž. 13 d. Soldier Field stadione programoje dalyvaus gausiai įžymybų. Etninės grupės pasirodys su savo muzika, šokiais. Programos pildytojai kviečiami dalyvauti tautiniais kostiumais pa-

rūpinosi kitais, negu savimi ir per draugus latvių informavimą mūsų slaptąją spaudą. Galėjo laisvės kovotojų rankas ir kofas geležiniais pančiais surakinti, bet jo ryžtingos pavojuose užgrūdin- tos dvasios niekas negalėjo pavergti.

Nutilo patrankų šūviai, taikos žodžiai popieriuose mirguliuojo, bet Jul. Būtenas ir toliau troško gyvendamas laisvose vakaruose, nes iš ryto, iš gimtosios žemės šalies pučiami vėjai tebenėse parako dūmus, tebesklido pavergtų brolių aimanos. Anot poeto Mykolo Vilties: "Panemunėse žydi krauju pažliugusios pievos, Laisvės vėjai šūreną lūpas žiedų, Supasi viršūnėse nuliūdusių ažuolų, Pristelėjimą sapnuodami".

Vakaruose gyvendamas jis redaguoja Elta, rašo spaudai, aktyviai veikia politiniame darbe. Kai mūsų dauguma iš Lietuvos laikinai pasitraukusių, gyvenome tik kaip pakelėje sustoję, dairydami, kur surasti kiek pastovesnės pastogės, Būtenas apie tai nei galvojo, nei kalbėjo, nes tolimesnės pasitraukimas nuo tėvynės žemės jo neviliojo. Ir jei draugu prikalbintas jis vienu metu buvo pasiryžęs vykti į Ameriką, tai tik trumpam laikui. Bet vėliau jis galutinai pasiryžta grįžti į Lietuvą, kur buvo reikalingi laisvės kovotojai, plunksnos kariai.

1951 metais, balandžio 19 d. jis grįžta į Lietuvą, vyksta su bendrakaiviu, kuris jį išduoda. Ir kai po kelių dienų dienių jį priešai apsupo slepstuveje, jis labai gerai apsiginklavęs, nepaleidžia žūvio, nenukreipia vamzdžio ir išdavią bendrakaivį, bet pasirenka ryžtingesnę mirtį — pats save sunaikina.

Taip mirė mūsų didysis laisvės kovotojas — plunksnos karys, kuris išpažino Dievo įsakymus ir šiuo atsitikimu penktąjį nežudė. Taip mirė Julijonas Būtenas, kuris paaugojęs save nepasidavė priešiui, kuris žiauriai kankinimais būtų privertęs jį išduoti draugus, kuris galėjo būti paverstas išsidavė savo idėjos, savo tiesos, gyvenamųjų savanorių laisvės kovų dvasios.

O, Viešpatie, kokios trumpos buvo dainuojančios naktys ir mano jaunystė! (M. Viltis)

Vytautas Kasna

sipuošė. Sekmadienio programa tęsis 2 val.

Parade bus gyvieji paveikslai: Laisvės statula, 1776 m. dvasia, Laisvės varpas, JAV herbas — Erelis, Laisvės kovų vaizdas, Washingtonas peržengia Delaware.

Gyvieji paveikslai kainuos dešimtis tūkstančių dolerių, bet lėšų bus gauta iš aukų.

Etninės grupės kviečiamos dalyvauti su išryškinimu savo įnašo į JAV-bių pažangą.

Birželio 11 d. Chicago parkuose vaikai turės savas programas minint 200 m. sukaktį.

Parade bus ir orkestrų. Šiame pasitarime iš lietuvių dalyvavo St. Balzekas III, dr. V. Balčiūnas, M. Krauchūnienė, A. Mažeikienė, V. Stankienė, E. Rogers, I. Sankus, kun. J. Prunskis.

Pasitarimas vyko rotušės rūmų, miesto tarybos posėdžių salėje.

VELYKINIO STALO POPIETĖJ

Chicago Liet. Mot. klubų federacijos narės veiklios ir išradingos. Jau eilę metų jų ruošiami kultūriniai bei tradiciniai pobūviai visuomenės mėgiami ir gausiai lankomi.

Audringa bal. 25 d. per Atvelykį Liet. Taut. namuose ir kišas metais buvo surengtas jau penktas Velykų stalas.

Nors oras buvo blogas, bet svečių susirinko gausiai. Ilgas, puošnus stalas buvo apkrutas kvapiais velykiniais kepsniais.

Susirinkusieji lankė jį apžiūrėję, gerėjęsi, fotografavo. Ne tik savieji, bet ir sveitintieji stebėjosi mūsų kulinarijais gabumais ir sumanumu, nes maistas buvo suaukotas ir daugumoje pačių narių. Tai nuopelnas Velykinio stalo ruošos komisijs, kuriai vadovavo vicepirm. M. Maceviciene, talkinama komisijs narių: S. Adomavičiūtės, H. Bagdonienės, L. Zvyrienės, L. Baltrušaitienės, N. Diminskytės, R. Krauciūnienės, A. Petokienės, S. Toliušienės, A. Šlenienės,

O. Vepštienės, P. Vaitaitienės. Pobūvį atidarius pirm. M. Marcinkienė pakvietė kun. K. Kuzminską pašventinti stalą. Sukalbėjus malda, susirinkusieji sugiedojo Linksma diena mums prašvito. Po to jaukioje nuotaikoje ligi vėlyvo vakaro sveteliai viešėjo.

Pažymėtina, kad mūsų kultūrininkai: prof. Kinka, arch. P. Aleksa, St. Balzekas, atvykę anksti ryte, fotografavo stalą ir nuotraukas nori panaudoti ruošiamai knygai: Lietuvių papročiai. Minima knyga bus išsiuntinėta į visas valstybines bibliotekas.

Chicago L. M. K. federantės stengiasi palaikyti senus mūsų papročius ir juos perduoti ateinančiom kartom.

K. Leonaitis

NEMOKAMAI TIKRINA AKIS

Pensininkams nemokamas akių patikrinimas bus daromas gegužės 5 d., trečiadienį, South-west kolegijos auditorijoje, 75000 So. Pulaski Rd., Chicagoje, nuo 10 val. r. iki 3 val. p. p.

KOMUNIKACIJOS DIENA

Chicago arkivyskupiui gegužės 25 d. turės vadinamą Pasaulio komunikacijos dieną, kada susirinks apie 350 spaudos, radijo, televizijos ir artimų šakų darbuotojų. Sv. Vardo katedroje 5 val. 15 min. p. p. bus Mišios, o paskiau priėmimas katedros kavinėje.

PREMIJA ČIKAGISKIUI

Chicago universiteto dėstytojas, rašytojas Saul Bellowas, 60 m., laimėjo Pulitzer premiją už romaną "Humboldt's Gift".

PULITZER PREMIJOS

Dienraštis "Chicago Tribune" laimėjo dvi Pulitzer premijas: už skandalus butų srity ir už tyrimus gydymo sąlygų Chicago ligoninėse.

MOTERYS — SOFERĖS

Vis daugiau moterų vairuoja Chicago autobusus. Dabar jų jau susidarė 274. Chicago miesto soferiai savaitei gauna apie 300 dol.

SIOS PLOKSTELĖS DAUGELIUI DAR NEŽINOMOS

Įdainavo A. Dvarionas. Šokių muzikos rinkinys XXV

1. Ispanų valsas
2. Sapnas — tango
3. Gyvenimas — fokstrotas
4. Tik tu man priklausai — fokstrotas
5. Liūdna man be tavęs — tango
6. Daina padės gyventi — fokstrotas
7. Bučkis — valsas
8. Skraido garsai — fokstrotas
9. Turiu dvi merginas — fokstrotas
10. Sirdie — tango
11. Skrenda naktys — fokstrotas
12. Paskutinis sekmad — tango

Įdainavo Birutė Tamoliūnienė. Šokių rinkinys "Svajonių sukury"

1. Kur lankos žaliuoja — tango
2. Amour-Beguine
3. Lauku, stovėk — valsas
4. Nuostabus berniukas — Cho Cho
5. Klajojančios rožės — lėtas fokstrotas
6. Ngeys — tango
7. Žibuoklės — valsas
8. Balti žiedai — manbo
9. Svajonė — tango
10. Kengūrų samba — samba
11. Sudie — anglų valsas
12. Gal būt, gal būt — bolero

Įdainavo A. Babanianskas. Šokių muzikos rinkinys XXVI

1. Septintame rojuje — anglų valsas
2. Mūsų sustikimas — tango
3. Sutekmy diena — tango
4. Liūdna — tango
5. Marytė mėlynė — fokstrotas
6. Tik tau, Rio Rita — fokstrotas
7. Jaunystės meilė — tango
8. Ta naktis — anglų valsas
9. Nakties serenada — tango
10. Aldona — tango
11. Kodėl neatėjai — fokstrotas
12. El tu, mergyte — fokstrotas

Įdainavo Birutė Tamoliūnienė. "O Ramunėle, pasakyk", šokių muzika

1. Granada — lėtas fantazija
2. Pavasaris už lango — tango
3. Su tavim kartu — cha cha
4. O Ramunėle, pasakyk — valsas
5. Tavo akys — rumba
6. Žavingos naktys — fokstrotas
7. Senam sode — tango
8. Niekad sekmadien — cha cha
9. Pavydas — tango
10. Jauna kai buvau — beguine
11. Ši nakt — cha cha
12. Kaip ir aš — rock

1. Faustas
2. Įdainavo V. Grigaitienė
3. Cavalleria Rusticana
4. Įdainavo V. Grigaitienė
5. Kai mes augom du broliukai
6. Liudies daina
7. Vai nekukuok
8. Liudies daina
9. Įdainavo S. Grauzinis
10. Gražinos artja
11. Gražinos artjos tsa
12. Įdainavo E. Saulėvičiūtė
1. Mano gimtinė
2. Įdainavo A. Kutkauskas
3. Užginta daina
4. Įdainavo A. Kutkauskas
5. Prapuoliau, motule
6. Įdainavo K. Petrauskas
7. Du broliukai kunigai
8. Įdainavo K. Petrauskas
9. Sudiev, kary
10. Įdainavo K. Orantas
11. Ispaniška meilė
12. Įdainavo K. Orantas

Lietuviškų dainų ir operų rinkinys VII

Visos šios plokštelės kainuoja tik po \$6.90. Gaunamos:

DRAUGAS

4545 W. 83rd St., Chicago, Ill. 60629

Perskaite "Drauga". duokite jį kitiems

DRAUGAS, trečiadienis, 1976 m. gegužės mėn. 5 d.

5

Slėptuvė Kazlų Rūdos miške, kur žuvo J. Būtenas

LAIKRAŠTININKAS JULIJONAS BŪTENAS — LIETUVOS LAISVĖS KOVŲ DIDVYRIS

Gyvajai Lietuvai reikia ne žodžių, bet konkrečių darbų. Jiems reikia pagalbos ne tiek materialinės, kiek moralinės.

Jonas Jurašas

Su meile žmogūi ir plunksnai
i audringą gyvenimą

Julijonas Būtenas, pasirinkęs savo gyvenimui šūkį: "Viską atnaujinti Kristuje", nebuvo dabita nei savo išvaizda, nei vidiniu nusiteikimu ir, nusigriežęs nuo taip madingo jaunam žmogui triukšmingesnio bei pašėlusio gyvenimo, visu rimtumu atsidėjo pasirinktam profesiniam laikraštininko darbiui ir studijom. Nemėgdamas boheminio gyvenimo, jis nevarstė ir kavinių durų, kur rinkdavosi žurnalistai. Todėl, kai kas jį laikė užsidedėliu, nesocialiu, nors tokiu jis tikrai nebuvo. Mėgo draugystę, bet visur skubėdamas ir skaičiuodamas minutes, tuštius kavinių palemams nebesurasdavo laiko. Jis buvo labai tolerantiškas, rodė didelę pagarbą kitių galvojančiam ir meilę artimui buvo jo gyvenimo kelrodė. Tie šviesos stulpai švytėjo ir jo, kaip laikraštininko, darbuose.

Mokėdamas daug kalbų, jis XX amžiaus dienraštį redagavo užsienio skyriu, pats daugiausia jį ir užpildydamas. Įdomus užsienio žinių surinkimas, stilingas perdavimas, daug prisidėjo prie šio dienraščio augimo.

Ir kai pradėjo niuktis Europos padangė, valstybių vadams vis garsiau ėmus šūkauti, ir Julijonas Būtenas norėjo arčiau šių širšių lizdo būti. Todėl jis išnyko į Paryžių kaip XX Amžiaus dienraščio specialus korespondentas, kartu norėdamas pagilinti ir žurnalistinį mokslą. Bet neilgai jis ten šmaikstėsi su plunksna. Hitlerio manijos liga valdyti pasaulį pasiekė kritišką laipsnį ir Būtenas atsidūrė kryžminės ugnyje. Vargais negalais pasiekė Švediją, kur buvo arčiau savo gimtinės, ir kvepavo Baltijos jūros oru. Čia būdamas greitai išmoko švedų kalbą ir praturtino mokamų kalbų aruodą.

Pergyvenus pirmąjį karo krikštą, jo gyvenimo dienos ir toliau slinko tarp pavojų ir parako dūmų. Karo grėsmė pagavo ir savo nasrus į Lietuvą. Ją okupavo Rusijos raudonoji armija. Būtenas vėl palieka gimtąjį kraštą, tikėdamas pasitraukimu į Vakarus padėti savajai tautai. Čia būdamas jis išgyveno pirmąjį partizanų krikštą ir kaip ryšininkas slaptai vyko į Lietuvą. Savo uždavinį jis atliko ryžtingai ir dabar visus stebina jo drąsa. Daug kas — ir tada jį atkalbinėjo nesi-

rengti šiam labai pavojingam žygiui, manydami, kad šis švelnios sielos ir lengvų išviršinių judesių jaunas vyras netinka pavojingiems žygiams. Tikrumoje, jis jį neišjojo, bet padavė tuos, kurie drąsiai šūkavo, bet pritrūkdavo ryžto, drąsos, kai reikėdavo atlikti pavojingus žygius.

Meilė Motinai

Antanina Novickaitė-Būtenienė, ištejęsi už vyresnio amžiaus našlio vyro, kuris turėjo keturis suaugusius vaikus, turėjo tik vieną sūnų — Julijų. Vėliau ji sunkiai susirgo ir Julijonas ją apgyvendino Kaune. Ligos nuostabmas liūdnas — vėžys. Paguldė Raudonojo kryžiaus ligoninėje. Gailestingos sesers pasakojas, kad labai stebėjosi ir kartą didžiulioji jo rodoma meile savo motinai. Ir ji jam sakydavo: "Juliau, tu mane prižiūri, globoji, lyg aš būčiau kūdikis". Toks jis dabar ir buvo savo mylimai mamai, nes ji, tartum kūdikis buvė reikalinga jo pagalbos.

Motinai mirus, jis ją kasdien lankydavo kapinėse ir gražiai prižiūrėjo kapą. Malda ir mamai išsakyti nebylūs žodžiai ramino jį vienišame gyvenime.

Julijono šventoji auka tėvynei

Parakas ir pavojai lyg tapo Julijono gyvenimo dalis, lyg paslėpta priesaika tėvynei, numylėtos gimtinės tyvuliuojančiom lygumom. Ginklas jam tik ištikimasis palydovas atliekant žygius, lyg raminantis draugas, bet tikrumoje jis žinojo, jog vėmzdžio greičiau pažiūrės į jo akis, negu į kitą, tegu ir priešą. Jo tikrasis ginklas — plunksna, ir tik ja jis mokojo gintis ir puliti.

Tik tokios minties vedinas jis išjungė ir į gen. Povilo Plechavičiaus vadovaujamą Vietinę rinktinę, nes jis ten buvo reikalingas kaip plunksnos šaulys, kaip pagrindžio organizacijos narys, kaip jos spaudos bendradarbis. Tėvyne pavojuje, — jis mums porino uždarę redakcijos duris, — didžiausiam pavojui, ir mums reikalingos lietuviškos karinės pajėgos. Vėl reikalingi 1918 metų savanoriai, kad galėtumėme apsiginti nuo abiejų priešių.

Ir šios Vietinės rinktinės užsiėmė tikslais, jos nepalaužiama lietuviška dvasia nepatiko nei raudoniesiems, nei rudiiesiems. Todėl netrukus jis su visa Rinktinės vadovybe pateko į vokiečių koncentracijos stovyklą Salaspilyje (Latvija), kuri, kaip žurn. Henrikas Zemelis "Žiburiuose" rašė, buvo viena iš naikinamųjų. Bet ir čia būdamas jis daugiau

ty Trečiojo Kongreso atstovus pasiekti netrukus. Tvirtinimą tvarko PLJS Rysių centras Chicagoje.

Kaip matyti, būsimajai valdybai uždavinių tikrai užteks. Jų darbo vaisius galėsime vertinti ke lių metų bėgyje. Vienok yra aišku, jog i sąjungos vyriausijai vykdomajai organą ateina naujas, jaunas ir energingas būrys visuomenininkų, savo gyvenamo krašto produktai, pažįsta veiklos ribotumus, suprantą "pasaulinio lietuvių" sąvoką, pasiryžę darbuotis sąjungos idėja. Sėkmės jiems!

KANADA VADOVAUS

(Atkelta iš 3 pusl.)

vių kolonija JAV-ėse, o Torontas — pajėgiausia Kanada. Jaunajai PLJS valdybai Rysių centras bus atviras durys kooptuoti jaunas jėgas sąjungos uždaviniams didžiausioje lietuvių kolonijoje laisvame pasaulyje.

Belieka tik patvirtinti

Paskelbus kandidatus ir PLJS valdybą, belieka laukti tik jų patvirtinimo. Vadovaujantis PLJS statutu, tvirtinimo lapeliai turė-

A. + A. JONUI VAIČELIONUI

staigiai ir netikėtai mirus, jo palikusiai žmonai MARGARETAI VAIČELIŪNIENEI ir giminėms bei artimiesiems reiškiam gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Kazys ir Marija Ališauskai
Jonas ir Sofija Adomėnai

A. + A. ILDEFONSUI STANEVIČIUI mirus, GENOVAITĖ ir PIJŲ BIELSKUS, jų šeimą, giminės ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Eleonora ir Bronius Paliulioniai
Liucija ir Regimantas Vedegiai

ETKUS MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Tel. GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-9
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktoriat
MAŽEIK & EVANS
6345 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNIOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAKINOMAS VIETA
REpublie 7-3600 REpublie 7-3601

E U D E I K S
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS
4330 - 34 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605 - 07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741 - 2

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai
ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS
3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401
STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS
2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS
4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS I. RIDIKAS
3254 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN
3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1133-39

VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th Ave. CICERO, ILL. Tel. OLympic 3-1003

APLINK MUS

× Seselei M. Almaritai, Sv. Kryžiaus ligoninės vedėjai, tos ligoninės rėmėjai ir taktininkų organizacija geg. 15 d. įteikė čekį per specialius pietus, kurie įvyks Condesa Del Mar restorane, 12220 S. Cicero.

× Raidūns Čaks, West Allis, Wis., žinomas latvių žurnalistas ir skautų organizacijos veikėjas, Kanados latvių laikraštyje "Latvija Amerika" paskelbė plačią Petro Jurgėlos knygos "Lietuviškoji skautija" recenziją, kurioje šiltais žodžiais įvertino šį veikalą ir išsklėdė nuostabių latvių skautų organizacijų ir atskirų narių bendravimą nepriklausomybės metais.

× Akt. Jonas Kelečius, ne kartą atlikęs žodines - menines programas rinktinės akademijose, a. a. žurn. Julijono Butėno pagerbimo akademijoje sekmdienį, gegužės 9 d. 4 val. p. p. Jaunimo centro didž. salėje perduos dramatinį epizodą iš Lietuvos partizanų kovų, taip pat iš aktorius lūpų atskambės jų šauksmas, prieš 28 m. pasiekęs Sv. Tėvą ir lietuvius Vakaruose.

× Mergaičių stovykla Dainavoje, vedama N. Pr. Marijos seserų, šiemet bus liepos 18 - rugpj. 1 d. d. ir atšvės 20-ties metų jubiliejų. Ta proga stovyklos vadovybė kviečia atvykti ir buvusias stovyklautojas, kurios galės pagyventi norimą laiką ir prisiminti toje pačioje gamtoje išgyventas malonias dienas.

× Lietuvių Opera statydama 3 lietuvių kompozitorių operas - Kačinskio Juodą laivą, Gaidelio Gintaro šalį, Marijošiaus Priesaiką mini savo meninės veiklos 20 m. sukaktį ir JAV Bicentennial. Tai bus lietuvių kūrybos vaisiai. Šių trijų operų spektakliai jau šį savaitgalį, geg. 8 d., 8 v. v., geg. 9 d., 3 val. popiet Marijos Mokyklos auditorijoje. Bilietai gaunami Vaznelių prekybos, 2501 W. 71 St., tel. 471-1424, kiekvieną dieną nuo 10 iki 6 v. v. Spektaklių dieną bilietų kasa Marijos mokykloje bus atidaryta 2 valandas prieš kiekvieną spektaklį. Bilietų yra visų kainų ir į visus spektaklius.

Operose dainuoja Dana Stanikaitė, Margarita Momklienė, Nerija Linkevičiūtė, Roma Mastienė, Catherine Kogut, Stasys Baras, Algirdas Brazis, Stefan Wicik, Jonas Vaznelis, Valentinas Liorentas, Bronius Jančys, Julius Savrimas, Operos choras ir specialus vienutelių choras. Šiuos abu spektaklius diriguoja maestro Vytautas Marijošius, režisuoja Algimantas Dikinis, dailininkas - Adolfas Valeška, apšvietimas - Kazys Cijūnėlis. Choreografija Jaunučio Pucdžiūno; šoka jo studijos mokinės.

Lietuvių visuomenę nuostabi džiaugsmo atsilankyti į šiuos operos spektaklius, nes manome, kad tai vienintelė proga, kadangi daugiau lietuviškų operų nebus įmanoma pastatyti. Kviečia jus visus ir iš visur

Chicago Lietuvių Opera (pr.)

Gera proga jaunam spaustuvininkui

Jaunas spaustuvininkas, kuris turi patirtį spaustuves darbuose ir norėtų toliau lavintis, gali gauti ofseto srityje darbo geroms sąlygomis. Kandidatas turi turėti gerą liudijimą. Prašoma rašyti: Lith. Cath. Press, 4345 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629. Prašoma pažymėti patirtį ir t. t.

IŠ ARTI IR TOLI AUSTRALIJOS

— Lietuva, Latvija ir Estija balandžio 27 d. buvo paminėtos protestantų charizmatinio judėjimo televizijos ir radijo "The 700 Club" programoje, kalbant apie tikėjimo persekiojimą komunistiniuose ir komunizmo pavergtuose kraštuose. "The 700 Club" programą perduoda Christian Broadcasting Network iš Virginia Beach, Va. per daugybę Amerikos ir Kanados televizijos ir radijo stočių penktadienį savaitėje po dukart į dieną. Iš New London, Ct., pasijusta "The 700 Club" centrui padėka ir knygelė "No greater Love" apie Nijolės Sadūnaitės teismą.

KANADOJE

— CBC televizijos dramos skyrius rengia vaidinimą lietuviška tematika. Drama pavadinama "Canadianization of Peter Adams". Jos autorius - Peter Jurksaitis (tur būt slappyvardis). Joje vaidinamos lietuviškos ateivis, palikęs žėimą Lietuvoje, vedęs Kanadoje antrą žmoną, sukūręs šeimą ir įsipainiojęs į įvairius konfliktus. Į aktorius eilę, šalia kanadiečių, pakviesta E. Kudabienė, M. Kalvaitienė ir Algis Ulbinas - "Aukuro" teatro nariai. Ši televizinė drama numatoma rodyti televizijoje rudenį. Lietuviams kelia rūpestį, kad šioje dramoje jie gali būti parodyti nepalankioje šviesoje kaip nemoralūs žmonės, praktikuoją dvipatystę, ir kaip lengva medžiaga asimiliacijai.

Chicago žinios

KOVAI PRIEŠ PRIEVARTĄ

Chicago meras Daley pasakė 50,000 dol. susiprinti kovą prieš prievartos veiksmų rodymą televizijoje.

AUTOMOBILIŲ TRANKE NAMUS

Areštuotas Th. Hanig, 30 m., kuris automobiliu trenkdamas daužė langus ir gadino tris pastatus: naktinio klubo, apartamento ir Mitropolitan pataisos centro. Padarė apie 18,000 dol. nuostolių.

TARYBA PRIEŠ PRIEVARTĄ

Chicago miesto tarybos Finansų komitetas rekomendavo priimti mero Daley siūlomą potvarkį, kuriuo jaunimui mažiau kaip 18 m. būtų uždrausti filmai, rodą daug prievartos veiksmų.

PRIE JUGOSLAVIJOS KONSULATO

Prie Jugoslavijos konsulato Michigan gatvėje, Chicagoje, demonstravo apie 70 žmonių, protestuodami prieš areštavimą apie 65 asmenų Jugoslavijoje, kaltinant juos politiniais nusikaltimais. Demonstracijų metu vienas buvo peršautas.

MILIJONAS ŠVIETIMUI

Chicago katalikų arkivyskupijos mokyklų taryba patvirtino biudžetą, kuriuo skiriama 1,135,145 dol. ateinančių mokslo metų mokyklų centro įstai-gai.

× Irena ir dr. Leonas Kraučeliūnai, iš kurių įvairi parama lietuviškiems reikalams yra tapusi didelės reikšmės ir šio krašto lietuvių gyvenime užima reikšmingą vietą, niekad neapleidžia ir mūsų dainos ir muzikos vienietų veiklos. Būdami nuolatini Operos mecenatai, jie trijų lietuviškų operų pastatymui išlaidas sumažino 125 dol. auka. Opera tarla jiems nuostabi ačiū. (pr.)

ZIVILS - KARŽYGE

Zivilės karžiškumas mums primena jos stiprią valią ir meilę savo tėvynei. Nors ji labai mylėjo Parajų, tačiau ji nužudė, kadangi jis išdavė tėvynę priešams. Mes neturime bijoti pasakyti, kad mes lietuviai, nes mūsų prosenėliai narsiai kovojo už Lietuvos laisvę, kad Lietuva išliktų. Ir šiais laikais yra narsių žmonių, kurie kovoja už Lietuvos laisvę žinodami, kad jų gyvybė gali būti atimta. Dabar mes jų vietą turime užimti, kovoti už Lietuvos laisvę, kad vėl būtų laisva didelė ir galinga valstybė, kokia ji seniau buvo.

Alvydė Eitutytė, 6b sk. mokinė, K. Donelaičio m-l-a

MAZA LELYTĖ

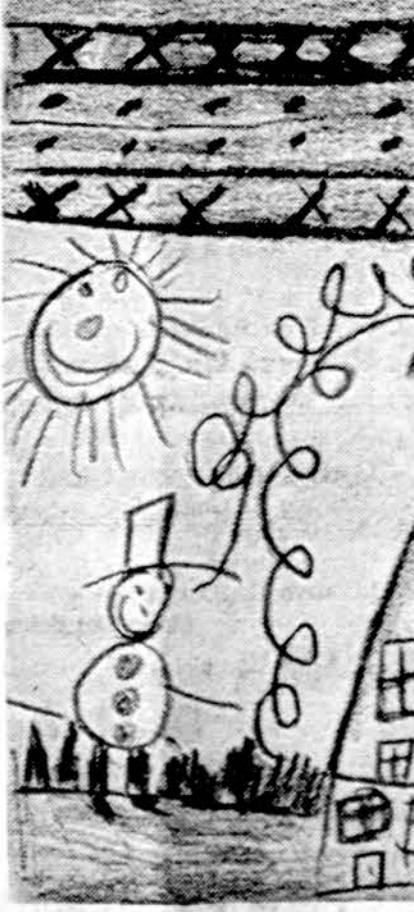

Ten stovėjo maža lėlytė, Ji atrodė - kaip mamytė. Atėjau arčiau Ir pamaciau, Kad ta lėlytė, - Buvo mano graži mamytė! Piešė ir rašė Rūta Budrytė, Los Angeles lit. m-las 7 sk. mokinė

JEI BŪČIAU ANGELAS...

Jei aš būčiau angelas, aš prašyčiau, kad Dievas man padėtų būti labai geram. Dievo įsakymus išpildyčiau. Aš visados primčiau Šventą Komunią. Draugams angelams aš visados būsiu malonus. Kasdieną sukalbėsiu rožinį (rožančių) keturis kartus. Niekados nenusikalsčiau, nevartočiau blogų žodžių, nedaryčiau blogų dalykų prieš savo draugus angelus. Aš gyvenčiau danguje tarp debesų. Aš skraidyčiau danguje ir žiūrėčiau, ką žmonės daro žemėje. Norėčiau padėti žmonėms kaip angelas sargas.

Morkus Shreckengost, Lemonto "Maironio" lit. mokyklos 5 sk. mokinys

Piešė Laura Kromelytė, 4 m., Kraučeliūnų Vaikų namelių auklėtinė.

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Išleistas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus Redaguoja J. Plačas. Medžiaga siūti: 7045 So. Claremont Avenue, Chicago, Illinois 60636

MAN PASAKOJO MAMA

Lietuva yra labai graži. Mano mama ten gimė ir ji sako, kad jai labai patiko. Ji pasakojo man, kad ten yra daug gražių bažnyčių. Kai rusai puolė Lietuvą, daug lietuvių žuvo ir daug pabėgo. Daug gyvena Čikagoje. Lietuvių kalba nelabai sunki, nes aš einu į lietuvišką mokyklą.

Vydas Rekašius, 5 sk. Dariaus Girėno lit. m-l-a

MANO TĖVAI TEN GYVENO

Lietuvos karalius buvo Vytautas Didysis. Lietuva tada buvo didelė. Rusai paverė Lietuvą. Iš Lietuvos ūkių padarė kolūkius. Lietuva yra labai graži. Mano mama, tėtė ir močiutė gyvena ten. Jie išbėgo iš Lietuvos. Daug lietuvių išbėgo.

Kęstutis Brakauskas, 5 sk. Dariaus Girėno lit. m-l-a

Du draugai: Juozelis ir Petrelis sėdi viename suole ir kalbasi, rašomuosius darbus lygindami: - Aš su skliausteliais uždavinį visai nebuvo supradęs, - sako Juozelis. - Aš ne pats nežinau, kaip man šis rašomasis pasisekė atlikti.

- Žinai, Juozuk, ir aš skliaustelių nemokėjau, - sako Petrelis. - Aš tą dieną nė mokykloje nebuvo, kai mokytojas juos aiškino, o namuose ir knygos į rankas nebuvo paėmęs. Nežinau, kaip man šie uždaviniai pavyko.

- O gi čia kas tavo aname saviuvinėje padarė? Ar ne tie patys uždaviniai išspėsti? - parodė Juozelis Petrelio antrą sąsuvinį.

- Kai aš pamačiau tavo atliktus uždavinius, ėmiau ir nusirašiau, - atsakė Petrelis.

PRANESIMAS

Šiame T. 2. numeryje yra paslėptas konkursinis str. Nr. 8, vertinamas 25 taškais. Šiandien baigiasi pristatymo terminas str. Nr. 6 "Grazutės triušeliai". Praeitame T. 2. numery sukeisti vardai po piešinėliais: Jono Eringio ir Rūtos Tamulionytės.

MIELA AUTORE,

Man patinka Tavo "Rimas pas Kęstutį", kurią aš gavau iš savo mokytojos. Tas barzdukas yra labai juokingas. Ir kada jis atėjo pas Rimą, man patiko irgi, kad jis šitaip netikėtai atsirado. Rimas miegojo ir kažkas jį pabudino. Ir tai

buvo mažas barzdukas. Jis sakė, kad jis ateina tik pas gerus vaikus. Tada jis pasodino Rimą ant balto debesio ir jie nuskrido į Trakus. Jis dar pamatė Palangą ir Nemuną. Jis žiūrėjo aplink save ir pamatė, kad jis buvo Trakuose. Tada atėjo Kęstutis ir parodė jam savo namą. Tas namas buvo Trakų pilis. Rimas draugavo su Vytautu, Kęstutio sūnumi. Už kelių dienų jis siuntė namo nuotrauką. Toks buvo Rimo sapnas.

Rimas Puškorius, 7 sk. Clevelando Vysk. M. Valančiaus lituanistinė m-l-a

PAVASARIO DERLIUS

Tokių pavadinimų išleistas Clevelando Sv. Kazimiero lituanistinės mokyklos moksleivių metraštis 1975-1976. Redaguoto: Vitas Cyvas, Andrius Kazlauskas, Sigutė Lenkauskaitė, Dalia Miškinytė ir Paulius Nasvytis. Redaktoriams padėjo mokytoja Vidua Augulytė. Nuotraukos Vlado Bacevičiaus ir Andriaus Kazlauskos. Viršeliai: Dalia Miškinytė ir Sigutė Lenkauskaitė. 69 puslapių, spausdintas ofsetu. Turiniu, karts nuo karto, pasidalinsiu su T. Žv. skaitytojais.

Redaktorius

ŠVENTOJI SAVAITĖ LIETUVOJE

Verbų Sekmdienis

Vieną Verbų sekmdienio rytą Verba mušiau savo brolių Vyta. Jis rėkė ir šaukė: "Sustok, sustok!" O aš sakiau: "Tylėk, tylėk! Atsikelk, m'egaliau, šventą dieną. Reikia greitai eiti į bažnyčią."

Didysis Ketvirtadienis

Didžiojo Ketvirtadienio išvakarėje Jėzus ir apaštalai valgė vakarienę. Jis jiems dalino duoną ir vyną. Tai buvo pirmoji Komunija. Ši vakarėnė buvo jo paskutinė. Nes Judas Jį išdavė už sidabrinius.

Didysis šeštadienis

Didįjį šeštadienį mes dažom margučius. O Velykų zuikelis jais apdaliną vaikučius. Mes einam į bažnyčią. Ir šventinam maistą. Parsinešam šventą ugnį į namus. Kad saugotų nuo pikto mus visus.

Velykų Sekmdienis

Prie Jėzaus karsto budėjo kariai. Jie saugojo Jo kūną labai atsergiai. Staiga nuriėjo karsto akmuo. Ir išžengė Kristus, Gerasis piemuo. Bendras darbas Via skyriaus Loreta Develkytė, Jūlytė Valaitytė, Indrė Antanaitytė, Lina Šanlytė, Rita Šukaitė, Indrė Rudaitytė

GALVOSČIKŲ ATSAKYMAI

I. Šuo.

II. Zvejas ištraukė narą. Profesorius nesuprato vaiko išdai-gos, galvojo, kad surado naują palydovą erdvėje.

III. Devyniasdešimt kartų.

IV. Korėjos pusiasalis.

GALVOSČIKŲ ATSAKYMAI

I. Kurmis.

II. Ežys norėjo obuolių, bet negalėjo pasiekti. Ejo pro šalį ožys. Jis papurtino medį ir obuoliai nukrito ežiui į spyglius.

III. 1) Maryland, 2) Virš 3 milijonų gyventojų. 3) 10.577 kv. mylios. 4) Annapolis. 5) Septintoji. 6) 1788. IV. 28. 7) Cumberland, Frederick, Baltimore, 8) District of Columbia, viso krašto sostinė. 9) Chesapeake jūra. 10) JAV Jūrų akademija.

IV. Annapolis, Md.

V. Rygos ežeras yra Rusijoje, Vakarų Sibire.

TURIU AŠ MAMYTĖ

Turiu aš mamytę vieną. Kaip saulelę giedrą dieną, Kaip gėlytę ant pievelės, Kaip rąselę ant žolėlės.

Kas gi būtų be mamytės, Kas mylėtų taip mane, Kas prikelty iš lovytės, Kas gi laukyt vakarė?

Tai mamytė mylimoji Glosto mano veidelius, Tai mamytė mūsų geroji Dirba visus darbelius.

Alb. Kašubienė

VIENAS KLAUSIMAS

Sūnus: - Tėveli, prašau man duoti pinigų. Aš einu su draugu į kiną.

Tėvas: - Gerai, jei atsakysi į vieną klausimą.

Sūnus: - Į kokį?

Tėvas: - Kiek lapų turi tas medis mūsų kieme?

Sūnus: - Tris tūkstančius, du šimtus keriasdešimt penkis.

Tėvas: - O iš kur tu žinai?

Sūnus: - Tėveli, tai jau antras klausimas. Tu sakei, kad tik į vieną turiu atsakyti.

"Liepsna"

GALVOSČIKAI

I (mįslė)

Kada gyva - ēda žolę, kada numiršta - ēda mėsą. (10 taškų).

II

(Žiūrėkite piešinėlius). Ką jūs galite pasakyti apie šį "magiką"? (5 taškai).

III

Čia yra vieno eilėrašio keturi eilutės. Duota pirmoji žodžio raidė ir tiek brūkšnelių, kiek tas žodis turi iš viso raidžių. Įstatę tinkamas raides brūkšnelių vieton, perskaitysite eilėrašį ir gausite (10 taškų).

1. P - - - m - - - - -
2. V - - - - - n - - - - -
3. K - - - r - - - - -
4. I d - - - - - ē - - - - -

VI

Kas kalba visomis kalbomis? (10 taškų).

V

Didelis juokdarys Charles yra visiems gerai pažįstamas iš ūsų, lazdos ir savotiškų kėlinių. Parašykite jo pavardę. (5 taškai).